

Володимир Матвієнко

На рідних роздолах

Поезії

Київ
"Український письменник"
1999

Володимир Матвієнко
НА РІДНИХ РОЗДОЛАХ

ББК 84.4УКР6

М33

Людське — в людині

У другій поетичній збірці “На рідних роздолах” простежується творча і життєва біографія її автора, відомого в Україні економіста, банкіра, Володимира Матвієнка.

Та поезія, пісня — його друге життєдайне крило. А відтак душа громадського діяча, державотворця і поета завжди окрилена. Тому навіть сумні чи драматичні сторінки його життя — сповідані у слові, у пісні. Вони шукають і знаходять шлях до серця людського. Адже насичене емоціями, щирими почуттями яскраве слово помітне здаля і зблизька. Як і людське добротворення, що виростає з істинно творчої і співучої душі.

Художник Василь Лопата

Редактор Микола Сингаївський

М $\frac{4702640202}{223-99}$ без оголош.

© Матвієнко В.П., 1999

© Лопата В.І.,

ISBN 966-579-061-7

художнє оформлення, 1999

Перша поетична збірка Володимира Матвієнка побачила світ два роки тому. Назва її промовляє до читача словами любові до рідного краю, до своєї землі, до України: “Люблю я свою Україну”. Одноіменний вірш дав ім'я всій збірці.

А джерела поетової любові беруть початок у рідному поліському селі Білка на Житомищині. Звідти дороги вели його до земних обривів, до інших країн і навіть континентів. Та в пам'яті назавжди залишились “Поліські в'язи” — поезія, що згодом стала проникливою, ліричною піснею з музикою Василя Волощука.

До речі, вірші Володимира Павловича надзвичайно пісенні і немало їх уже покладено на музику. Та й сам поет закоханий в українську пісню, пропагує її і гарно співає. Душа, як людське життя, відлунює для нього в пісні. Тому і слово співається:

Приходжу я знов до родини, —
І радість, і сум розділю...
На поклик іду до людини,
Свою Україну люблю.

Сьогодні ж ви, шановний читачу, тримаєте в руках нову поетичну книжку Володимира Матвієнка. Тематично її кращі вірші мовби продовжують мотиви попередньої збірки. Тобто шукати і знаходити людське в людині. І водночас розпоширює поетичні обрії життя. Його щедра на віддачу душа завжди відкрита поетичному слову, пісні, творчості. А тому і має доволі односторонніх та шанувальників, тобто простір для взаєморозуміння і спілкування, а відтак і конкретних одержимих подвижників.

Так, він справжній поліщук і на відстані відчуває дихання лісу, весняні прорості білоцвітного рясту та медові пахощі передосіннього вересу. Якось посумував, що все рідше доводиться бувати у лісовому царстві, слухати голос вивіль-

ги чи зозулі, відгадувати одвічні таємниці трав чи просто впиватись терпким смаком живиці. Здається, та насолода залишилася в пам'яті з дитинства, коли по війні підлітком він господарював у поліських лісах на Житомирщині: і косив, і худобу випасав, заготовляв дрова, пізнаючи життя, як кажуть, з перших рук.

Якось у дорозі на рідну Коростеничину Володимир Павлович розповів своє дитяче горе, що і досі ніяк не загойться в його чуйній душі, адже рани дитинства залишаються в пам'яті надовго. Він, як багато сільських шибеників чи непослухів, також був не з тихих і шовкових і мав оту саморобну рогатку – хлоп'ячу зброю, що повинна стріляти. Отож і прицілювся у пташине гніздо на дереві. Не знав малий сіромаха, що з того звичайного кубельця випадуть пташенята і що він буде винним у їх нагальній смерті. Дитячі сльози і досі обпікають його пам'ять, нагадуючи про те, як скорботно, непомітно від інших, поховав він свою жертову, поставив хрестик, а кляту рогатку геть викинув.

Через роки і відстані про той сумний випадок дитинства у його щоденнику-записнику з'являться рядки:

Я в дитинстві з рогатки розбив
необачно пташине кубельце.
Вже дожив до сивин, до морщин,
та від того ще й досі
болить мені серце.

“Дорога – це поклик душі і слова. І так, скажімо, як поїзд прорізається крізь тумани, грозу чи заметілі, так художнє слово проростає крізь буденність, жорстку і щоденні турботи. І все ж слово – то людська душа і людська історія. Принаймні для мене. Ще напочатку свого життєвого самостійного шляху я мовби наказав собі – не кидати слів на вітер, тобто не розсипай обіцянок, якщо не можеш – не берись. Тому і дотепер намагаюсь боротися з пустослів'ям, не люблю балакунів.

На все життя закарбувалися в пам'яті дні Великої Вітчизняної. Її навальний початок, коли всі односельці наші втікали до великого лісу – так називали у нас Ушомирські дравлянські бори.

Пам'ятаю, мій хрещений батько – дід Лук'ян раптом кинув мене з воза у фосу і сам злетів, наче його вітром здуло. Пізніше я збагнув, що німці розстрілювали біженців з літаків. Отже, перші варварські нальоти ми перебули в лісі, переходячи у його гущавині. Відтоді ліс для мене – то живий оберіг.

Невдовзі з матір'ю Лукією (в селі її ласкаво називали все життя тітка Луца) ми повернулись додому, і тут знову на нас очікувала трагедія: прийшли німці і мою старшу сестру Єву разом з іншими молодими людьми забрали в Німеччину на роботу. І знову болючі згадки проймають душу: коли везли їх на станцію, щоб відправити до Німеччини, я з сльозами на очах біг слідом аж до Яблунця і повертався звідти убитий горем. Працювала Єва в бауера. На щастя, повернулась, вийшла заміж, народила троє дітей і дожила до нинішніх днів. Та не можу не сказати про ще одну цікаву деталь. Там, у Німеччині, вона зустрілась з моїм двоюрідним братом – сином діда Лук'яна, – на той час офіцер-танкіст, він і звільняв наших полонених. Але це окрема розмова.

Наше село, як і довколишні, звільняла армія Конєва. Пам'ятаю, як мати виносила воїнам паляничку хліба і гладушечку молока. На щастя, німці не встигли спалити нашої домівки, хоч при відступі біля кожної хати стояла каністра бензину, але зайти втікали, навіть забувши про награбоване та одяг.

Після війни в наших краях було розкидано безліч зброї – різних вибухівок, запалів, гранат, снарядів тощо. Багато моїх ровесників, охочих до пригод, загинуло, розкручуючи чи досліджуючи ту смертоносну зброю. Таким же доскіпливим був і я, хотів сам докопатись до всього. Одного разу приніс у хату десяток запалів і сховав на піч. Слава Богові, помітив старший товариш і вчасно викинув припасений мною “скарб”,

а то хату рознесло б. Про всі пригоди повоєнного дитинства годі й розповісти. Єдина втіха, що залишився живим і тепер, у вільну хвилину чи буваючи в рідному селі, з усмішкою й тривогою мимоволі згадуєш далекі вже дитячі роки. А від батька залишилась на спогад шкіряна шапка, у якій і закінчив я школу. Будучи підлітком, я вже умів орати, сіяти, дрова рубати, косити, опанував, як кажуть, усе селянське ремесло. Не цурався будь-якої роботи – і, звичайно ж, не лінувався. Ледачих, нікчемних, безтурботних і нині не сприймаю. Вважаю, що від лінощів – всі наші сьогоденні біди. Коли б моя воля, то я двічі будив би сонні душі знаменитим “Козацьким маршем” Є.Адамцевича – на світанку і в обід. Певен, у такий спосіб можна не тільки сон розганяти, а й свідомість і совість будити, аби хоч децицію встигнути зробити.

Вчився я ночами. Двоюрідний брат працював фельдшером у селі, і я спочатку захопився медициною. Після семи класів подався в Київ, щоб вступити до медичного училища, але, на жаль, не пройшов по конкурсу. Натомість поступив у топографічний технікум, але жити не було де і не було за що. Відтак я залишив технікум і повернувся назад у село. Хоч і вдома жилось нелегше. Мешкали ми в одній хаті, де жила і сестра Єва, у якої було вже троє дітей, чоловік, тобто своя сім'я. Та якось мирились, як це часто буває в сільських сім'ях.

Пізніше, взявши до рук довідник для вступників, я чомусь вибрав собі фінансово-економічний інститут. Повчившись кілька років, я полюбив економіку. Перша моя бухгалтерська практика – це Хрещатикбуд. Та, окрім того, мене завжди вабили проблеми розвитку промисловості. Я пам'ятаю, в наступні роки ніхто з моїх однокурсників не хотів їхати на практику в Донбас. А я охоче погодився – і поїхав у Маріуполь. Там я виявив, так би мовити, свої здібності і розуміння фінансових та економічних проблем, і керівники банку дали телеграму в інститут, аби по закінченні мене направили на роботу в Маріуполь.

Так воно і сталося. В цьому південному місті я зустрів свою майбутню дружину, одержав свою першу квартиру.

Невдовзі мене запросили читати лекції на курси підвищення кваліфікації (читав статистику, економіку). До речі, моя лекційна робота продовжувалась і в наступні роки. Не було такого учбового закладу в Маріуполі, а потім у Донецьку, в Артемівську, де б я не читав лекції, тобто набував досвіду педагогічної практики. (Три роки я пробув у Маріуполі, потім мене запросили в Донецьк, після чого 4 роки життя в Артемівську, в Дніпропетровську, до Києва ще було далеко, та я й не поривався в столицю, знаючи, що фахівці потрібні всюди).

Очолював бюджетні комісії Артемівської, Донецької, Дніпропетровської міських Рад народних депутатів. В цих регіонах велось масштабне будівництво, цього вимагала індустрія. І фінансова підтримка цієї галузі мала велике значення.

Водночас я читав лекції в інститутах, без відриву від виробництва закінчив аспірантуру, захистив дисертацію, здобувши звання кандидата економічних наук. Разом з тим опанував обчислювальну техніку. Вже тоді я осягнув, що це істота, створена розумними людьми.

По суті, моє життя, набутий досвід – це щоденна практика, без чого я не мислю справжнього фахівця у будь-якій сфері. Теорія без практики нічого не варта, і ми в цьому неоднораз пересвідчувались. На жаль, не завжди у нашій щоденній роботі ми пам'ятаємо попередні уроки, уже набутий досвід, а звідси – і помилки, і втрати”.

Друге крило Матвієнкової творчості – це живодайна наснага народної пісні. Рідна лісова Білка – надзвичайно співуче село, і він змалку збагачував душу його щедрими наспівами та мелодіями. Дуже гарно співала його тітка Серафима, і від неї назавжди закарбувалися в пам'яті неповторні перлини “Да стоїть явір над водою”, “Туман яром, туман долиною”, “Ой під вишнею, під черешнею” та безліч інших.

З тих пір і досі бентежить його душу наша поліська пісня:

Ой за гаєм, гаєм,
Гаєм зелененьким,

Там орала дівчинонька
Воликом чорненьким.

Закоханий у пісню, Володимир Павлович і сам гарно співає, має чудовий голос. Тому Шевченкові рядки "Реве та стогне Дніпр широкий" – то для нього і настрій, і підмога, і водночас особливий пієтет до національного генія.

Ще одна цікава деталь. Уже народився син Павло, сповнилось йому кілька рочків, і раптом захворіла дружина, довго перебувала в лікарні. Вихователем, звісно, був сам батько, на нього лягли всі домашні турботи. І коли потрібно було заколисати сина, то Володимир Павлович співав йому пісні, а син скоро засинав. "Можливо, тоді я глибше зрозумів, яка сила і ніжність української пісні", – посміхається мій співрозмовник.

Залишається додати – це відлуння сльози, життєвих роздумів і сподівань. І, звичайно ж, біль і радість душі людської. А все це разом невіддільне від української пісні. Як сказав наш земляк, великий Гоголь, "у ній батьківська могила, історія і сльоза народу".

У моїй пам'яті і досі постають дні святкування 7-ї річниці Незалежності України, барвисте розмаїття концертних програм.

І найголовнішою подією, безперечно, було урочисте відкриття годинника Михайлівського Золотоверхого собору 24 серпня о 21 годині. Всі, хто прийшов у той час на Михайлівську площу, стали свідками грандіозного концерту, під час якого лунали дзвони Михайлівського Золотоверхого, всі 24 мелодії, що тепер звучатимуть кожну годину і лунатимуть на весь Київ щодня.

Звісно, багато відомих артистів та мистецьких колективів взяли участь в урочистостях на Михайлівській площі. Але вінцем, вершиною, логічним фіналом концерту стала прем'єра пісні "Князю Володимире", яку виконав народний артист України Фемій Мустафасєв.

Вірші цього справді епічного твору належать перу відомого економіста, банкіра, Голови Правління Про-

мінвестбанку України Володимира Матвієнка, музику написав Євген Пухляк.

До речі, добре знаний в Україні і за її межами фінансист Володимир Павлович Матвієнко по-справжньому захоплюється поезією та музикою, про що свідчить його поетична збірка "Люблю я свою Україну" та й нова книжка, яка побачила світ цього року. На вірші поета уже створено понад 20 пісень, які виконують народні і заслужені артисти України, а нещодавно побачив світ компакт-диск з піснями В. Матвієнка. Всі його пісні, а особливо "Князю Володимире", пройняті щирим почуттям любові до рідного краю, до України, до нашого народу. Так наша сива історія стала темою одного з пісенних творів автора:

Великий княже, велику силу
Ти Україні дарував,
Щоби народ твій волелюбний
Тебе довічно шанував.

Так історичні і сучасні слова пісні Володимира Матвієнка прозвучали над зоряним Києвом, над Дніпром і кручами рівно о 21 годині, з першим рухом стрілки головного годинника нашої держави, що на дзвіниці Михайлівського Золотоверхого собору, з першими пострілами святкового салюту.

І все це на честь національного свята – Дня незалежності нашої рідної України.

Символічне поєднання пісні, руху стрілок, відлуння дзвонів, залпів феєрверку стало справжнім духовним піком святкового мистецького дійства.

Хочу сказати бодай кілька слів ще про одне мистецьке свято. Щорічний пісенний вернісаж, як відомо, подія державної ваги і має свою воістину творчу біографію. Не зайве нагадати, що це свято української пісні засновано дванадцять років тому Асоціацією діячів естрадного мистецтва України та Міністерством культури і мистецтв України. А відбувається воно у найпрестижнішому Національному палаці "Ук-

раїна". Можна сміливо назвати його своєрідним фестивалем всеукраїнської пісні – видовище незвичайне, то дійсно підсумкова серія концертів, де звучать кращі пісенні твори минулого року.

Преміями та дипломами відзначаються автори поетичних творів, що покладені на музику, а відтак і композитори, співаки, одне слово – Переможці.

Чудова пісня "Величаві Карпати" стала переможницею 12-го пісенного вернісажу, а поет Володимир Матвієнко відзначений дипломом. До речі, на попередньому пісенному вернісажі 1997 року пісня Володимира Павловича "Поліські в'язи" також відзначена дипломом. А пісня "Севілья" здобула перемогу на Всеукраїнському фестивалі "Шлягер-98".

Урочиста, мужня пісня "Величаві Карпати" уже звучала не однораз по українському радіо та з багатьох концертних майданчиків країни і знайшла дорогу до серця людського. Та це й закономірно, адже кожне слово у ній виважене, виплекане серцем і розумом автора, як, скажімо, ось такі по-синівському глибокі рядки:

Горді гори Карпати, неповторні щораз,
Тож на голос трембіти лечу я до вас
І неначе навек душу вам віддаю,
Мов на зламах Карпатських, над світом стою.

Карпати, яким судилось тримати небо і незрівнянною красою чарувати мільйони людських поглядів, то – жива і живлюща перлина українського народу, землі Шевченка і Франка. Тому Україна від Заходу до Сходу і звертається до гірської, вільної твердині:

Карпати, Карпати, Карпати,
Я ваша Вкраїна, я мати.
Карпати, Карпати, Карпати,
Нікому вже вас не здолати.

Пісні Володимира Павловича виконують народні артисти Фемій Мустафасєв, Ніна Шестакова, заслужені артисти Надія Петренко, Валентина Степова, талановита українська співачка Ольга Микитенко, композитор і співак Василь Волощук, співаки Семен Торбенко, Ірина Лебедєва та інші.

Моє слово про пісенний доробок Володимира Матвієнка свідчить про те, що він – пісенний в душі, за своєю суттю, і пісня для нього – живодайне, діюче джерело творчої праці і пошуків щирого поетичного слова. До речі, композитор і аранжувальник Євген Пухляк – автор багатьох пісень, створених на вірші В. Матвієнка, зокрема: "Чарівна мить", "Хлопці з України", "Літо", "Севілья", "Князю Володимире", уже названа "Величаві Карпати" тощо.

Як і належить, переможців, дипломантів пісенного вернісажу люди в залі щиро вітали з нагородою, та передовсім зичили подальших творчих здобутків. Адже пісня – то голос душі, а отже, вона повинна розмовляти з людьми, співатись і нести радість та надію чисельним шанувальникам їхньої творчості. Життя без пісні немислиме, то вагома і значуща частка людської творчості і праці.

Вірші, зібрані під цією обкладинкою, йшли поруч з життям автора. Тобто у них все відчуте і пережито, а це і є віхи біографії людини, трудівника, відомого економіста. Для прикладу візьмемо два вірші: "До батька" та "Монолог у дорозі з Чорнобця".

Перший із них торкається особистої трагедії родини Матвієнків, про що свідчать рядки:

А я в Сибір
до батька хочу –
Знайти його останній слід.

Коли я запитав у Володимира Павловича, як це було, то розмова затягнулась надовго. Батько його був репресований перед війною, і син навіть не бачив його. Мати ходила

вагітною, коли батька забрали, прийшли додому з вимогою прийти до сільської Ради – і по цей день. Батько був звичайним будівельником, ладнав мости, дороги. Десь біля Байкалу “вороги народу” прокладали тоді залізницю, а замерзлі, задубілі тіла будівничих клали під шпал.

Трагедію свого роду В.Матвієнко зрозумів, ще будучи школярем старших класів і при вступі до військового училища. Не завжди відчинялись йому двері. Та Володимир Павлович з цим не мирився. Під час хрущовської відлиги добився на прийом до військового прокурора. Йому показали наклепницькі доноси людей, які ще жили на той час, але він жодних рахунків ні з ким не зводив. Батька ж реабілітували у 60-му році. Уже через літа і роки, будучи в Сибіру, біля Байкалу, неподалік від Кандального тракту, він шукав батькову могилу. Та все намарно.

Байкал забрав його життя,
Пішов трудар у небуття.
І мій обов'язок – знайти
Сибірські батькові сліди.

Наступний згаданий вірш “Монолог у дорозі з Чорнобиля” говорить сам за себе. “Чорнобильська трагедія і досі не виходить з моєї голови, – каже Володимир Павлович. – Багато хто винен у цій трагедії, але ж банки, економісти стояли дуже близько до цієї будови. У мене давно склалась власна концепція щодо екологічної безпеки. Будемо відверті, розумна людина не могла розмістити ЧАЕС під боком Києва, адже це столиця слов'янства. Але це не випадок, а система. Звичайно, місце вибрано з Москви, там, певна річ, зазіхнули на конкретне місце. Та подивимось з іншого боку: яка дріб'язкова душа, що заради сьогоднішнього, тимчасового не може рішуче заперечити, щоб не допустити зла. А ще прикріше, коли тепер знаєш, як будувався зруйнований блок. Та це ж суцільне нехлюйство, невігластво, приписки, безвідповідальність. По суті, будували для саморуйнації. І якщо дивитись глобально,

то це злочин не тільки проти України, а й проти людства. Передовсім потрібно думати і відповідати. Тобто кожна людина повинна мати Бога в голові, розуміти своє місце під сонцем. На превеликий жаль, не завжди так буває, а найважливіші справи ми і нині часто передовіряємо невігласам. Не дай Бог допустити все це в економіці. Без очищення економічного, морального не побудуємо справді демократичної України. Воля також любить, коли її оберігають. Тож совість людська – найвірніша берегиня і землі, і волі:

Земля лиш пам'ять нам поверне –
Про всіх полеглих і живих...
Не заросте колючим терном
Стежина в ринвах польових.

І проведе мерщій до хати –
Чи в пізній, чи в ранковий час,
Щоб тільки правди не приспати, –
Вона одна врятує нас.

Тож повернімось лицем до правди”, – нагадує нам практик, уважний економіст, державотворець В.Матвієнко.

А звідси я, головним чином, і наголошую на тому одвічному з діда-прадіда – на вірності рідній землі, найсвятішим традиціям народу, що найбільш відповідає духовній природі людини. Тобто уміння жити з людьми і для людей.

Так сталося і пощастило, що я неоднораз бував у селі Білка, звідки родом автор цієї книжки. Відтак, здається, маю право сказати добре слово про своїх земляків. За роки нашого знайомства я давно переконався, що Володимир Матвієнко свідомий свого поліщуцького родоводу, стоїть на своїй землі і стверджує це своїм публіцистичним і поетичним словом. Звідси – і людська щирість, і водночас непримиренність до такого собі перекотиполя, що не раз уже доводилось зустрічати в житті. Для державотворця В.Матвієнка земля і слово мовби додають наснаги одне одному, тобто вони не втрачають

первісного змісту.

Вірші В.Матвієнка — живі свідки пережитого ним, а до певної міри і нами, за минулі роки. Адже, окрім зазначеної дати написання, у них чується відлуння тих років і навіть подій, що відбувалися в суспільстві. Та це й закономірно. Тому автор не сторонній спостерігач, а дійсно активний учасник життя, державотворчого процесу. І слово, як діло його, завжди насторожі. Можливо, тому поезія Тараса Шевченка на снага і підмога для нього. Серед інших колег я також був присутнім, коли Володимир Павлович з пам'яті читав окремі вірші Кобзаря, а то й цілі уривки з його пророчого послання "І мертвим, і живим, і ненарожденним..."

Причому хотів би додати, що він, проникливий економіст, знає, відчуває, де зробити наголос. І люди всією душею сприймали його далеко не акторське читання, тобто сприймали Шевченкову правду. Поетичне слово акумулює, скріплює нуртуючий світ людських почуттів. А цього, я певен, потребує кожна мисляча людина. Тобто прагне бачити красу поезії якомога частіше, відчувати її і самому творити.

Сказане вище безпосередньо стосується і автора цього поетичного збірника, визнаного в Україні та за її межами практика і теоретика банківської справи Володимира Матвієнка.

Мені залишається побажати: щедрих поетичних знахідок Вам, земляче. А словр і пісня Вас не цураються, адже і Ваше серце завжди відкрите для них.

Микола Сингаївський,
лауреат премії імені Лесі Українки,
заслужений діяч мистецтв України

ДОБРОТВОРЕННЯ

*А мати - журавка в зажурі
Крізь вічні турботи й жалі
Навчала в ті роки похмурі
Робити добро на землі.*

Володимир Матвієнко

Прелюдія

Моя поетична стежка починається з Полісся, а точніше – з рідного села Білка. То край, де розлогі ліси, лугові боліття та озера, а в долинах тумани снуються, зволожують усе живе і суще.

Край льонів-довгунів і сивого жита, що справіку чарує своєю прозорістю і загадковістю.

Через багато років, здається, і сьогодні вчувається мені, як шурхотять коробочки стиглого льону, як долинає до мене гомін Ушомирських лісів, а звідти, поблизу від села, зозуля, наче для втіхи, лічить нам роки. Та не шкодує, а даром віддає.

Там я змалку навчався творити добро, а душа набиралась терпіння і витривалості. Адже з дитинства ми звикали до заступу і сапки, до сокири, долота чи рубанка, до плуга і борони, до коси і граблів. Без усього цього розмаїття не можна уявити селянського ремесла та й життя взагалі.

Там, у зелених обіймах Білки, моя колиска і пісня. Звідти і нині вирують струмки моїх думок і слова.

Без такої родинної заземленості, на мою думку, не буває та й не може бути людської творчості. А тому природно, що перший розділ у моїй новій книжці – майже цілком поліський, навіть з деякими повтореннями.

То – своєрідні поетичні наголоси. Адже там я збирав слова-зерна, слова-крем'яхи, слова-животвори.

То ж дай, Боже, щоб озвались вони у серці людському. А серце – то коLOBiг життя, то наша вічність.

Заповідане

Україно-мати,
бережи синів, –
Родове коріння
кленів, ясенів.
Чуєш, як виводять
пісню солов'ї.
То ж твої солдати,
сіячі твої.

Україно-мати,
долю бережи, –
Щоб не впали хлопці
на твоїй межі.
Мамо-Україно,
ми ж не цвіт-полин,
За твою свободу
станем – як один!

Бажання матері Лукії

Повертайся скоріше, сину,
Доки очі мої ще вітаються
з небом –
І тебе виглядають до отчої хати,
До криниці, з якої ми всі частувалися,
На щодень зберігаючи воду-погоду.

То благаання, що й досі
у серці моему,
То вони воскрешають мені найрідніший,
Найдорожчий та незабутній –
Образ матері-страдниці,
Трудівниці і сонцевісниці,
Що раніше від сонця вставала.

І тепер я на ріднім порозі,
На древлянській Землі
свого краю –
Там, де вперше мій голос почули,
Там я серцем і пам'яттю, мамо,
Щоб уже і в розлуці нам бути
Своїм родом, життям і народом.

Я сказав уже про себе світу

Вголос я звертаюся до світу:
– Хочу бачить в радості людей!
Щоб на землю,
сонцем обігріту,
Знов ступив уславлений Еней.

Дотепом знайомим і ласкавим,
Як моторні вміли парубки,
Нагадав сучасникам лукавим,
Що були в нас мужні козаки.

А тепер заможне панство всюди,
Кинеш оком –
скрізь пани й панки.

Тож і крикну:
– Схаменіться, люди!
Та невже ж усі тут хробаки?

Що й нема кому подати руку –
Кожен вищий вищого “цабе”...
Сміючись, втоптали б у багнюку –
І мене, зухвальця, і тебе.

Тільки голос мій –
неперебутній,
Він підкаже сущим і живим:
Хто вони між нас –
вельможні трутні,
Хоч до раю знають – хто за ким.

Так уже віддавна повелося:
Чесним – праця,
дармоїдам – цвіт.
Лиш добро, що з мудрістю зрослося,
Порятуне і красу, і світ.

Кожен має істину збагнути:
Разом шлях верстати
до мети.
Тільки патріотом мусиш бути –
Землю як зіницю берегти.

Бур'янисту ниву прополоти,
Вишпекать, доглянути сади...
Не цуратись чорної роботи, –
І тоді зародять нам плоди.

В наступі, в борні –
не в обороні
Зло підступне обернути в прах.
Промінь сонця взяти на долоні,
Щоб душа цвіла і в небесах.

Ми ж землі і сонця – вірні діти
І навчатись прагнемо щомить –
Разом з Україною мужніти,
Совістю і серцем їй служити.

Земля моїх батьків і долі

Європа, Європа –
 народів сім'я,
А в центрі Європи –
 Вкраїна моя.
Земля всеплодюща
 садів та пшениць,
Карпат смерекових,
 донецьких зірниць,
Вогнів Придніпров'я,
 херсонських степів,
Де чути розгомін
 і хвиль, і вітрів.
Мов сонце, заграва
 у небі встає,
То в домнах Кривбасу
 метал виграє,
І чують подільська,
 полтавська земля,
Що їх Запоріжжя вітає здаля.
Радіє поліська
 моя сторона –
“Козацького маршу”
 не мовкне струна.
І ти, юний друже,
 завжди пам'ятай:
То все Україна,
 наш сонячний край!

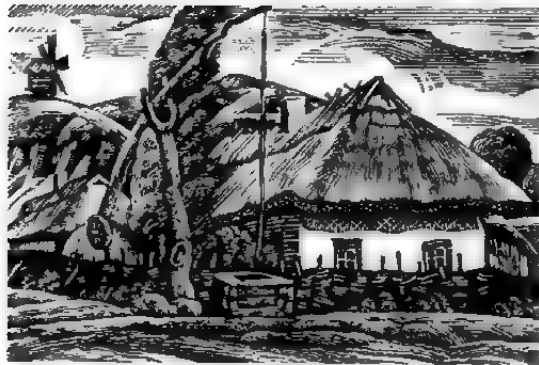
У Білці біля криниці

Кухоль білківської води –
То здоров'я Землі моєї,
А тому набирайте щедріше –
Випивайте до денця, до краплі.
Переймайтесь думками життя,
Щоб вони, як вода з криниці,
Стали щедрістю людям назавжди,
Стали совістю кожному,
Хто за неньку щодня вболіває,
За скривджених та знедолених,
За долю свого народу.

Відчуваю, як це непросто –
В скруті щоденній
Палити розум і серце,
Щоб засвічувать обрії людям.
Та ми покликані долею –
Гартувати себе в роботі.
Обороняти людські святині:
Гідність і честь,
Віру і правду.
І тут, у своїй споконвічній Білці,
На причасті біля криниці,
Де зішлися втолити спрагу –
Діти, рідня і друзі,

Знову подумалось,
Що такий, мабуть, дух поліський,
Що такий уже від народження –
Батько, дідусь і завзятець.

Тож немарно я народився,
Недаремно живу на світі
І наближую обрії людям.

В житті і в спогадах

Душею чую,
А серцем бачу,
Тож добрий слід
На землі позначу.

Де народився,
Озвавсь до світу,
Щоб дарувати
Слова привіту.

Дихав гаями,
Пройшов степами,
Де дід і прадід
Мужньо ступали.

Де хоч у грозах,
Та визрів колос...
Кликав до волі
Шевченка голос.

Світило небо
Над житнім полем.
І перші вірші
Складались болем.

Неначе змалку
Чую душею:
Мій кожен спогад
Стогне землею.

Роси червінькові

Червень – росами червіньковий,
Вже збудились і поле, і ліс...
Ген іскриться луг світанковий,
Наче бризки щасливих сліз.

Пахне літо всім різноцвіттям,
Легко дихати в ріднім краю.
А дерева – і листям, і віттям
Наче скроплюють душу мою.

Тут з природою можна злитись,
Щоб шукали в зеленій імлі...
А стаєш, як прадавній витязь,
На сторожі коло землі.

Річка стихшена і дорога,
Кожне слово мов рідне дитя.
Та не гасне в душі тривога –
За людей,
за добро,
за життя.

Від імені

Вона була усміхнена,
грайлива,
Хоч виповнилось їй
сімнадцять літ.
Попереду – життя широка нива
І хоч жорстокий,
та звабливий світ.

Для неї ще не раз
весна розквітне
Барвистими веселками обнов.
Нехай же світить
небо дивоцвітне,
А на землі збувається любов.

Пам'ять — птаха моя

Білі ромашки, зелена трава,
Тут моя пам'ять — мов птаха жива,
Все в ній до краплі за мить ожило,
Як українського неба тепло.
Наче в дитинстві, я прагнув знаття,
Щоб відкривать блискавиці життя.
Знати самому, що в ніч грозову —
Я, мов трава на лугівці, живу.
Тут набирався я сили й тепла,
Тут, мов ромен, і душа зацвіла.
І відкривалась мені таїна,
Що незнищенна моя сторона.
Я ж — тільки птаха на дереві її,
Тож і вітають мене солов'ї.

Монолог у дорозі з Чорнобиля

Біда, як кажуть, за бідною.
О наша воле молода...
Де Прип'ять славилась водою,
Тепер чорнобильська біда.
Де важко людству і людині,
Хоч під ногами чуєм твердь.
Та розповзлась по Україні
Радіаційна тиха смерть.
Вона чигає і за мною,
Лягає тінню на чоло,
Де звіку понад Уж-рікою
Біліє і моє село.
Де червоніють краснотали,
Де чебреці війнуть з полів,
Там землю власну занедбали
Ті, хто душею обмілів.
Гіркої правди ніде діти —
Вона воскресне і з віків...
Біди чорнобильської діти
Ще проклянуть своїх батьків.
Чи вголос, разом,
чи потроху,
Та меч прокляття прозвучить
За нашу атомну Голгофу
І за останню смертну мить.
За всі гріхи, за всі спокути,

За все, що знищено дотла...
А так хотілось добрим бути –
Таким – як мати привела.
Тож повторити знову мушу,
Гукнути словом до людей:
– Загляньте глибше –

В серце, в душу,
Полуду скинувши з очей.
Зверніться в помислах до Бога,
Допоки чує небокрай,
Що в пекло – не одна дорога,
Тож на землі творімо рай.
Земля лиш пам'ять нам
поверне –
Про всіх полеглих і живих...
Не заросте колючим терном
Стежина в ринвах польових.
І проведе мерщій до хати –
Чи в пізній, чи в ранковий час,
Щоб тільки правди
не приспати –
Вона одна врятує нас.
Вона – і мужність, і розрада,
Вона, як совість, промовля.
Душа і доля наша – Правда,
А годувальниця – Земля.

Терен — життя

Життя – не асфальтна дорога,
Не стрічка, що стелиться легко.
Життя – то щоденна тривога,
То серця невтомного клекіт.
Життя – крутосходи тернові,
Щоб тільки надії не згасли,
Та ще боротьба до крові, –
Щоб вижити і не впасти.

Люблю я свою Україну

Люблю я свою Україну,
Як матір, як неньку, люблю.
Ношу, мов під серцем калину, –
Оту, що у ріднім краю,
В зеленім селі на Поліссі,
Де біла хатина в саду,
Де мати неначе із пісні,
Хоч знала і горе, й біду.
Люблю нашу грушу стареньку,
Ще ж батька вона пам'ята.
Від крони і до окоренка
На ній врубцювались літа.
А поруч із нею криниця,
В якій мов цілюща вода.
З дитинства я прагнув
напиться –
Тоді і біда – не біда.
Люблю я берізки в городі
І ліс понад річкою Уж,
Де все і квітує, і родить,
І ти цю красу не поруш.
Тут я, ще малий, низькорослий,
У лузі ходив пастушком.
Вмиваючись, падав у роси,
А луг мені був рушником.

Без батька зростав я нелегко:
І косу клепав, і косив.
Та вчився літати, мов лелека,
Хоч з лісу дрівцята носив.
А мати-журавка в зажурі
Крізь вічні турботи й жалі
Навчала в ті роки похмурі
Робити добро на землі.
Збирати зерно до зернини,
До сонця виносить з пітьми.
На поміч прийти до людини
І жити у дружбі з людьми.
Я заповідь мамину знаю –
То совість моя у житті,
То голос із отчого краю,
І з ними я не в самоті.
Приходжу, немов до родини, –
І радість, і сум розділю...
На поклик іду до людини,
Свою Україну люблю.

Душі моєї хвилювання

Найперші проліски весни –
В обіймах сонця і блакиті
Коханій радість принесли –
І потепліло в цьому світі.
Букетик щастя у руці,
Мов сонця ніжні промінці,
Надія нашої любові,
Що зацвіте весна в обнові
І день наповниться життям,
Як щире серце почуттям.
Пишу я вперше ці рядки –
І вас вітаю залюбки.
Вони – як вісники світання,
Й душі моєї хвилювання.

Проводжали матір

Проводжали матір
в путь останню,
У журбі прощались назавжди.
Вже не зустрічати їй світання,
Не збирати восени плоди.
Мамо рідна, горлице поліська,
Як ти натрудилась за життя!
Може, скаже дума українська,
Що тобі не буде забуття.
Добре слово в пам'яті озветься,
Щоб тебе довіку не забудь.
Вірю, що з матусиного серця
Спомини до світу проростуть.
Ще не раз тебе згадають люди,
Оживе твій образ крізь літа, –
Доки пам'ять між людьми пребуде,
А вона довічна і свята.
Спалахне, мов промінь, і в негоду,
Вийде, наче сонце з темноти...
Родовою мудрістю народу
В пам'яті нащадків будеш ти.

Пекло

Пересторога всій Землі
І людству теж пересторога –
Звучить удень,
 в нічній імлі,
Проймає все життя тривога...
Чорнобиль – слово як набат,
То наше пекло,
 наша доля...
Нема повернення назад,
Лише для хмар – жажке роздолля.
Прозрійте, люди!
 Ще не смерть!
Ще винуватці поміж вами...
Землі незледеніла твердь
Ще почастує нас плодами.

До батька

А я в Сибір
 до батька хочу –
Знайти його останній слід,
Допоки сонце, доки світ...
У тридцять сьомому
І в сорок першому
Байкал забрав його життя,
Пішов трудар у небуття.
І мій обов'язок – знайти
Сибірські батькові сліди.

**Вірші, написані
в рідному селі Білка**

Попіл смерті

стукає у скроні,
Обпікає серце і долоні,
Знов нагадує про землю отчу,
Про молитву древню і пророчу.
Щоб вона озвалась в Україні –
У душі моєї Берегині.
Щоб одвічним голосом молитви
Причащалися батьки і діти,
Щоб молитва та дітей гойдала
І до зір онуків підіймала,
Щоб світилась, мов ріка розлога,
Нам до щастя

вірності дорога,
Щоб несли у пам'яті довіку –
Україну, Матір і Домівку.

Сини України

А кажуть, кордони прозорі
На рідних роздолах земних,
Над ними спалахують зорі,
Та сяйво холодне від них.
Воно крізь віки до людини
Щоночі летить з висоти...
Та будуть сини України
Кордони завжди берегти.
Ми землю квітчаємо нашу,
Що здавна у ранах-рубцях,
Щоб звуки козацького маршу
Солдати несли у серцях.

Ромашка і райдуга

Я взяв ромашку –
 квітку долі,
Що ти мені подарувала,
І вмить, як є, — на видноколі
Неначе райдуга заграла.

Мудрість любові

Силенна сила
мудрості потрібна,
Щоб жінку гарну
полюбить навіки.

До заповіданого двору

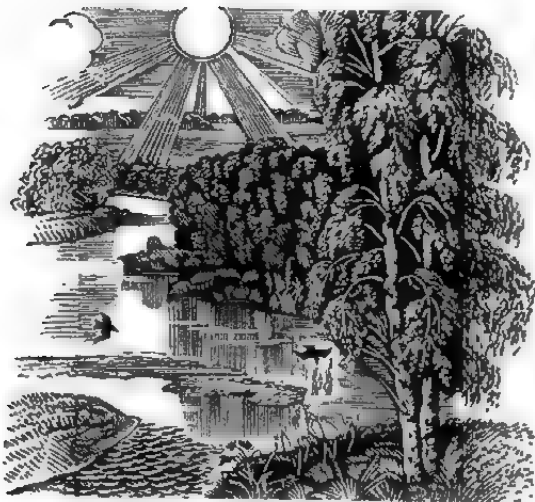
Та мить – як дивовижне диво
Явилось у сосновім лісі.
Всі зорі небо засвітило,
І все відлунювало в пісні.
Вони, мов лазар,
розтинали
Імлу холодну і нічну...
А я додому йшов помалу
І думку ніс, мов новину.

Задавили їжачка

Задавили їжачка –
Стратили життя.
Задавили їжачка –
Світ без вороття.
Люди, кровопивці ви,
Де ж людська мораль?
Жити між убивцями –
Скорб, – а не печаль.

Берізка

Білокора, ніжна,
До клена нахилилась, –
Тихо шепотіла,
Наче засмутилась.
Листя облетіло —
І з дощами впало.
А білсьнке тіло
Захисту благало.

Святині вічності

Про тебе, Києве, думки мої щоденні
Та про твої святині споконвічні –
З історії – у дні прийдешні Слово
Через літа і роки повертаю,
Немов долаю відстані і кручі –
Твої зелені верховіття, Дніпре.

З них донавкруж ми Україну бачим,
Приходимо сюди немов на сповідь,
Тоді чистішими стаєм душею,
Щоб знову дружно за роботу взятись.

Та є і ті, що зневажають землю,
До неба меч піднявши

тут, на кручах,
Чи як “дарунок” возвели Чорнобиль,
Щоб ми і діти наші пам’ятали:
Життя – то боротьба немилосердна.

Ти, Дніпре, наша совість і колиска,
Тому і кличеш – на сторожі стати:
Щоб Київ наш святився в твоїх водах.
Не дай Бог, знову ідол забреде –
Христа і нашу мову осквернити.

Відтак до тебе, Києве, мій голос,
До совісті і мужності людської, –

Травнева сповідь

Співали в травні солов'ї,
І ми їх слухали до ранку...
Збентежені думки мої
Лягли на землю-полісянку.

Білів туман у сивині,
Я не ховав свого болю.
Снувались роздуми сумні,
Що ми розлучені з тобою.

І що без тебе ця весна –
Немов загублена підкова,
Немов обірвана струна
Мого обпаленого слова.

Забуду співи солов'я,
І радість на вітрах загине.
Повір і знай,
 без тебе я
Не піднімусь на верховини.

Та й сам я –
вітер без мети,
Колючий, мов гілки ожини.

Народжений для самоти
І недосяжний для дружини.

Хоч любий образ у мені
І ти в уяві мов ікона.
Та затужила в глибині
Душа, як птаха безборонна.

Дай Бог їй чути солов'їв,
Співати з ними до світанку,
Щоб знов життя я повторив,
Як вічну мамину веснянку.

Оберіг пам'яті

Весною в рідному краю
Я знов з травою розмовляю
І думу зважую своєю,
Мов небо зоряного краю.

Тут хати отчої поріг,
Тепло родинної оселі...
І пам'ять, наче оберіг,
Тримає дні –
сумні й веселі.

По краплі засвічу красу –
І стане ще світліше в світі.
Її ж, мов серце, пронесу
В однім довічнім заповіті.

На спогад

Вино французьке
душу сколихнуло
У вересневім парку – в Нью-Джерсі.
Солоним вітром, як життям, війнуло,
Стояла осінь в сонячній красі.

І мріялось душі про видноколи,
Щоб ластівкою в небесах літять,
Щоб обійняти високості й доли,
Собі і світу щастя побажать.

Артек

У сонячній бухті,
Побіля Ведмідь-гори,
У морському таборі
Зустрілись вони.
Павло сказав: “Я – з Києва”,
Сашко: “Я – із Москви”,
А Демігуш з Терезою –
із Африки далекої.

І подружилися вони,
Мов птахи, доньки і сини,
Тут, біля моря, у теплі –
На кримській сонячній землі.

Артек зріднив їх назавжди,
Мов краплі чистої води,
І віру їм подарував,
Як віковічну зелень трав.

Як моря срібляну блакить,
Що з ночі квітне і яскрить,
Мов неба сяюча яса,
Мов радості жива сльоза.

Минеться літо і зима,
Розвіється нічна пітьма.
І в мирний чи в тривожний час
Артек згадається не раз.

Артек – республіка життя,
Розцвіття, мрій,
думок, чуття...
Вінець свободи і пісень,
Що наближа прийдешній день.

Та в пам'яті у дівтори
Лишились відсвіти зорі,
Що вже не згаснуть у світах,
Як слово дружби на вустах.

Мозаїка доріг

Варшавська траса –
 шлях до Білки,
Дорога спогадів моїх...
Крило зорі і перепілки
Та краєвидів лісових.

Мозаїка краси і світу
На серце променем лягла.
Та землю,
 в помислах зігріту,
Несу від рідного села.

Спомин, що не минає

Знов поліське село моє Білка
Пригадалось, як щасна мить.
Там дитинства мого сопілка
Ще всіма голосами дзвенить.

Там і досі я
 в дружбі з вітрами –
І за ними лечу навздогін...
Вишумовує повінь ярами, –
Аж у небі стоїть передзвін.

Гарбузова каша

Я згадую малі свої літа,
Жили ми у безхліб'ї, небагато...
Там гарбузова каша-смакота –
Для нас, дітей,
бувала наче свято.

І, згадуючи давню розкіш нашу,
Люблю і нині гарбузову кашу.

Святкова зустріч лісова

Антону

Зимовий день.

Морозець, мов коваль,
Кує невтомно срібляні підкови...
Біліє перед нами чиста даль,
І ліс дарує знов свої обнови.

Під шатами його
розмову поведем,
Хоч звісно, що серцям не буде жарко.
А на закуску щось таки знайдем:
Капусти, огірка та сала шкварку.

Карпатські роздуми

Я знов про Карпати

слова добираю,

І серце моє на вершини відкрите.

З тутешніх доріг,

із високого краю

Мені ти ще ближчий, розвиднений світе.

Я тут наче вдома

і думку лелію,

Що гори для мене – то вічні підпори.

Забуду на мить про людську веремію, –

І мужність душі вже ніхто не поборе.

Я з ним душею...

Ліси мої вже за туманами,

Та я впізнаю вас і нині, —

Там, над зелеными катранами, —

Вітри гуляють яворинні.

Там отчий край —

моє Полісся, —

Я з ним душею змалку зрісся.

Небесний рушник

На рушнику вечірнього неба
Замерехтіли виткані зорі.
А вечір пахне
 димком і медом,
І молодик, як господар, в дозорі.

Він стоїть на сторожі любові,
Що, либонь, і йому не чужа.
Тож віддам я пошану свою
 рушникові,
Де любов – то небесна душа.

Робота — як життя

Люблю копатися в землі,
Де все росте і дозріває.
А краплі поту на чолі
Прозоре небо витирає.

Люблю усе, що пророста,
Коли городчик мій у цвіті...
Робота – звична, як життя,
Та більше бачиться у світі.

Перетерпів, і, витримавши болі,
Зі мною настраждалась і сім'я...
А вітер квітня, що шугав на волі,
Забув, що другом залишаюся я.

Моя присвята

*Несе Галя воду,
Коромисло гнеться...
З народної пісні*

І Галя, і Галинка, і Галина,
Як добре, що у мене ти одна...
Така в моєму серці Україна,
Як і моя поліська сторона.

Я чую звіддала твій подих кожний,
Віддам тобі, як пісню, почуття,
З тобою поруч я – непереможний
І знов долаю труднощі життя.

Душа немов оновлена любов'ю,
Вона лиш порятує від біди...
І знову я вчарований тобою –
На вічність,
На щодень
І назавжди.

Кримський триптих**У Севастополі**

Я сюди ще не раз вертатиму,
Так було, певне, звіку-віків.
Севастополю славу співатиму,
Як безсмертю синів та батьків.

Двокрилля

Історія і Чорне море –
Слов'янських наших
Два крила.
І кожне по собі суворе,
А разом – твердь, земля, скала.

Над морем

Постою над морем посивілим,
Тільки думку думаю одну:
Що коли залишусь тут безсилим,
То у моря сили зачерпну.

Дочці Яринці в дитинстві

Усі малі – цікаві діти,
Вони уміють краще жити,
Батьків навчають – не журитись,
Довкруг уважно роздивитись.

Бо ж не таке життя печальне,
Коли є слово привітальне,
Коли воно звучить весною
Та березневою струною.

Така і в нас росте Яринка –
Своя у хаті веселинка.
Вона ще пташеня безкриле,
Та вже розумне, щире, миле.
До сонця руки простягає
І навіть з небом розмовляє.

Таке дитяче жартування,
А для батьків – живе втішання.
Тому я широ привітаю,
Весни Яринці побажаю.
Щоб обминали всі недуги,
Щоб не було в житті наруги.
Щоб і теперішнє, й майбутнє –
Було для неї незабутнє.

Та щоб збувалися в надії
Усі людські високі мрії.
Такі від березня вітання
Та ще від серця побажання.

Весна – творець поезії

Весна – творець поезії моєї.
Тож більше мені пишеться весною.
А квітень ходить
 босоніж Землею.
Вітається з деревами, зі мною.

Земля вдягає щедre квітування –
І чути пахощі і в небокраї.
Я вірю, не зів'яне цвіт кохання,
Коли воно з-під серця проростає.

Тому й душа моя – як лань тривожна,
Про тебе все зібрав я до краплини,
І вже забути і на мить не можна,
А слово роздумів невтомним
птахом лине.

Весну я, наче лист, перегортаю
І з нею поріднився вже з роками.
Я поліщук – і родом з того краю,
Де кожне дерево
вмивається струмками.

Київський монолог

Рідний наш Києве,
Саде квітучий.
Звіку омріяні
Київські кручі.

Щирою шаною
Ти нас віншуєш,
Цвітом каштановим
Серце чаруєш.

Києве-ратнику,
З повною честю
Сяєш Хрещатиком,
Вабиш Печерськом.

В кожній обнові
Славен трудами,
Вічній любові
Освітлюєш брами.

Києве зоряний,
Завжди зі мною...
Небо озонове
Над головою.

Був ти величний,
Був ти грозовий.
Сонце – в обличчі,
Мужність у слові.

День твій від роду –
Поступ людини.
Гордість народу,
Честь України!

Діти Землі

Ми – діти історії,
Як і діти Землі своєї.
Тож обов'язок мій –
 до витоків повертатись,
Де і сьогодні у пам'яті –
Бабусина казка,
Пісні мого родоводу,
 що не виспівані і досі,
Та легенди краю Поліського,
 що висвічують, як перлини.

Повертаюсь до мудрості,
 освяченої віками,
Велич предків своїх читаю.
А були ж там – Володимир Хреститель
 і Ярослав Мудрий,
Тарас Шевченко і Леся Українка...
Бабусина казка,
Пісні мого родоводу...
Відтоді ми – діти історії,
Ми – зіниці своєї держави,
Голос її незмовкний
І непокірна Пам'ять.

Та найперше
 ми – діти Землі своєї.

Вічність калини

Знов калина цвіте,
Знов духмяна, духмяна,
Знов скажу я про те,
Що ти – вічно кохана.

Ти – надія життя
У розповному цвіті.
І твої почуття –
У моїх розповіді.

Кожний задум зверши
Як життєві бажання...
Ти – підмога душі,
Мое щире дихання.

Ти – найперша весна,
Та, що вітром із поля.
Ти – назавжди одна,
Моя пісня і доля.

Ми з тобою – одні
У житті і в любові.
Всі труднощі земні –
В наших думках, у слові.

До України — як до храму

Сльозу точу,
але не плачу,
Я рідну Україну бачу,
Її народ, її багатство
Та ще людей високе братство.

Щоб серце людям дарувати,
В біді народ не забувати,
А разом з ним у згоді жити,
Я ж колосок — від роду житній.

Тому я з полем змалку зрісся,
Я — син вишневого Полісся —
Іду щодня у світлу браму —
До України — як до храму.

Сльозу точу,
але не плачу,
Як пісню, Україну бачу.
Щаслива мить, що зве на подвиг, —
То кожен крок мій, кожен подих.

Небесне і Земне

Синові моєму Павлові Матвієнку

Повір, нащадку,
небо в нас одне,
Воно і грозами не обмине.
Воно вночі опуститься в сади,
Де наші залишаються сліди.

А там, за обрієм, — чужі краї,
Тож бережи шматочок
рідної землі.

Як без неї жити і творити!
Без тривоги погаснуть і зірки...
Ми землі Шевченка –
мужні діти,
Є ще в цьому світі козаки.

Шевченкове тяжіння

I

З “Кобзаря” починалось

дитинство моє,

І Шевченко від роду стояв насторожі –

Біля нашої хати у поліському краю,

Біля серця мого, що страждало

без ласки людської.

І тоді я збагнув, що єдиний Кобзар

Став за батька мені

у часи лихоліття.

Щоб сьогодні я серцем і пам’яттю з ним

Твою долю плекав,

твоє Слово беріг, Україно.

II

Думками так часто я звертаюсь до нього.

Та певен, що всі ми, українці, шукачі долі і волі
своїї, не розлучались з отим правічним і сушим:
“Борітеся – поборете!”

Тому вимріяє, виплекане і зболене Шевченкове –
то наше всечасне і непроминуше.

До Шевченка – щодня, щогодини,

Як на сповідь,

нам треба іти.

В його пісні – душа України,

А без неї нема висоти.

Дід Колотуха

Дід Колотуха – не лісник,

Але давно до лісу звик.

Він прочитає по траві

Всі таємниці лісові.

Хто де пройшов,

Хто де пробіг, –

І хто кого скубнути міг.

Кому окрайця зайчик ніс,

Та дременув ще глибше в ліс,

Кому сорока на хвості

Носила вісті непрості.

Кого при місяці, вночі

Аж наполохали сичі.

Дід Колотуха знає все,

Він з лісу загадки несе.

А нам розгадувати час,

Бо він їх має й про запас.

В торбинці носить і в душі,

Лишень почни, поворуши.

І він – розгадки, жарти, сміх

Розділить з радістю на всіх.

Така вже вдача в дідуся,

Така його натура вся.

Співучі слово і душа, –

І не торкнеться їх іржа.

Тому і скажемо де слід,

Що Колотуха – мудрий дід,

Що нам повчитися не гріх

В дідів і прадідів своїх.

Ми знали труд і мозолі

*22 січня 1998 року разом з космонавтом
Леонідом Каденюком ми поклали квіти
до пам'ятника Сергію Корольову в Житомирі*

Я знову згадую і знову,
І думи аж бринять ладком, –
Як ніжні квіти Корольову
Несли ми вдвох з Каденюком.

Злітав у небо кожен голос,
Його ловила сиза вись.
А в квітах тих – душа і космос
Уже надіями зрослись.

То зроду зоряне жадання
Будила звага неземна,
То посидала нам вітання
Поліська отча сторона.

Шевченкова пророча правда
Творила свій одвічний шлях.
А поруч доля космонавта –
Озвалась мужністю в серцях.

Двадцятого сторіччя діти –
Ми знали труд і мозолі...
А десь чекають нас орбіти,
Щоб ми знайшли їх на Землі.

Яничарство

Мене питають, навіть часто:
Що найстрашніше для країни?
Відповідаю: – Яничарство,
Що десь приховане в людини.
Та яничари – то не людство,
А зрада,

підлість і падлюцтво.

І найстрашніше для держави
Його підступне, люте жало,
Яке, на жаль, повсюди нині
Стрічаєш в рідній Україні.

Незабутнє

Рідна Білка – поліське село
І дорога до рідної хати...
Там ще змалку відчув я зло,
Щоб нещадно його топтати.

А з людьми ділитись добром,
Щоб надія не згасла в людині,
Щоб вона проростала зерном,
Як одвіку було в Україні.

**Я думками лечу до села,
Там дитинство моє за літами,
Там добро і любов –
 два крила,
Що мене підняли над світами.**

Спогад про Серафиму

Пісні моєї тітки Серафими
Злітали над стежками польовими
Чи пішки йшли
по росяному полю –
В сумних надіях про жіночу долю.

І де б не був я —
вдома чи в дорозі, —
Вони звучать у пам'яті і досі,
Лишились незабутньо голосними
Пісні моєї тітки Серафими.

Доля моєї весни**Публіцистичний роздум**

Я довго мовчав,
а тепер говоритиму.
Це право моє, і, як долю, надав його Бог.
Тож словом правдивим
крізь морок нестерпний світитиму,
І мова моя – це ще тільки розгін і пролог.

У кожного роду є власний глибинний пракорінь,
Там перша в життя і моя пролягла борозна.
Я більше орав,
не шукаючи зайвих прискорень,
І вірив: не втрачена долі моєї весна.
Від роду себе не втішав я оманами,
А сіяв зерно, як навчало правічне село.
Мов хлібом насущним,
ділився з моїми краями
І смутком, і радістю – всім, що у серці було.

Воно ж гартувалось у грозах шалених, у полум'ї,
Жили ми по совісті – буйні сільські пастушки.
І вирости саджанці,
буями, вітром не зломлені,
То з них на пісках піднялись, мов стіна, сосняки.

На щемній живиці, на травах
там вечір настоящий,
Туманом розливсь і п'янить, як черлене вино.
А місяць-серпанок, росою дзвінкою напоєний,
І досі зоріє у наше родинне вікно.

Зі мною той серпик ходитиме,
звіку неприспаний,
На всіх пасовищах ми разом
черпали снагу з джерела,
Де Білка-село стало зоряним приспівом –
З дитинства торкнулося серця мого і чола.

І в жили юнацькі земної вливало
нам дужості –
На всі невідомі, туманно прийдешні літа,
Тому до роботи ми змалку не знаєм байдужості,
І кожна зернина добром у життя пророста.

Я знаю, там слово моє ще народиться,
Стражданням та болем людським защемить.
Воно без любові сухою пелюсткою робиться,
Що раптом на порох зачахне,
зів'яне за мить.

Будуєм державу, як мовиться,
власними силами,

З вершин її видно і білківський рідний поріг.

І, може, раніше ми стали

мудрішими, сивими,

Та кожен і віру, і честь як зіницю зберіг.

Все вище і вище, у небо

здіймаються поверхи –

Твоїх, Україно, осяяних сонцем будов.

Тобі віддаємо всю пристрасть

і ніжності нашої порухи,

Тому і джерелиться наша

взаємна і щира любов.

Життя своє міряєм

звично сягнистими кроками,

Де колос і космос мов два нероздільних крила.

І все, що сподіяне, звершене, –

стало назавжди уроками,

То їх для нащадків історія наша,

як віхи, вплела.

Я пішки ходив, а тепер ще й охоче літатиму,

У кожного є своє небо і зоряний час.

Та пісню поліську, як жайвір, я завше співатиму –

Для вас, товариство,

і тільки, братове, про вас.

Край, що в серці розповився

Білка та Білоцька Рудня,

Змалку сходжені поля...

Чебрецева, незабутня –

Отча, батьківська Земля.

Край, що в серці розповився –

Цвітом, кроною, зерном.

Сонцем скроплене Полісся

Зупинилось під вікном.

І лишилось у зіницях,

Наче пам'ять у мені,

Наче білківська криниця –

З небом зоряним на дні.

Осіння райдуга

Я вмиваюсь туманами осені,
Хоч і літо несу на чолі...
Цвіт поліської житньої просині
Бережу, наче пам'ять землі.

А вона ж, наче сонце в негоду,
По краплині висвічує знов –
Кожну стежку мого родоводу,
Кожен зацвіт лугів і дібров.

Все для мене тут рідне і звичне,
Яснозоро думкам і чуттям...
Це Полісся моє споконвічне,
Перевите добром і життям.

НА ГОСТИНЕЦЬ ДІТЯМ

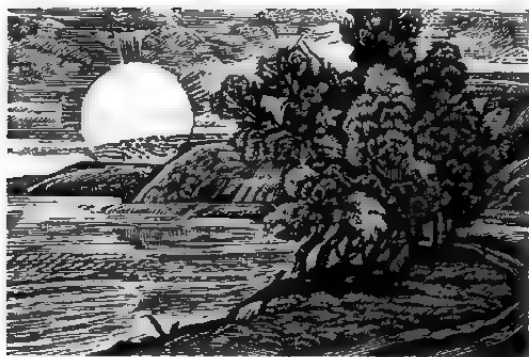
І. Розмова з донькою

Сьогодні повен місяць,
 наче колесо,
Та все ж мовчить,
 не подає і голосу.
А кажуть, татку, місяць розмовляє
І не завжди він колесом буває.

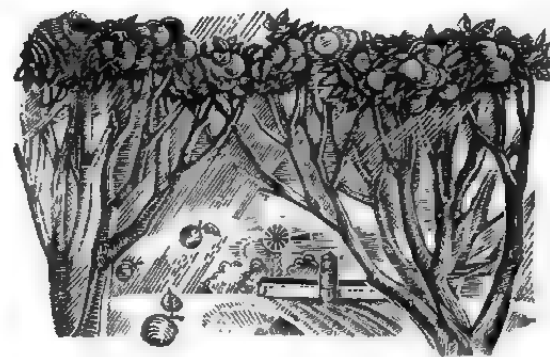
2. М'ячик, що дивиться

Ти куди, мій м'ячику, ти куди?
Загубились у траві твої сліди.
Більше я тебе не відпущу –
Від роси намокнеш ти чи дощу.
Краще я до сонечка підніму –
І побачиш ти всю красу земну.

3. Почастунок яблуні

В саду вже яблука доспілі –
Червонобокі, стужавілі.
І я до яблуні іду –
Частує всіх вона в саду.

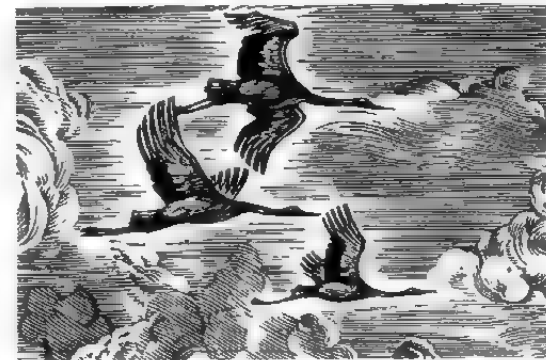
4. Олівець і ріка

Папером ходить олівець –
То навскоси, то навпростець.
При сонечку чи при негоді –
Малює він собі, та й годі.
Ось дім наш, поле і ріка –
Тече, блакитна і стрімка,
Та ще і світиться до дна,
А в річці – неба яснина.

5. Лелеча пісня

У лелеки власна пісня,
Хоч земля його – Полісся.
Щовесни він прилітає –
І живе у нашій краї.
Тут і небо, і дорога,
І ріка тече розлога.
Тут знаходить кожна птиця
Щось поїсти і напиться.
Тут батьки і діти знають:
Лелечата ж виростають.

6. Зоря — то планета життя

Засвічує місто вогні, —
Яснішає в кожному домі.
Ще й зорі зоріють мені —
Оті, що душі невідомі.

Зоря — то планета життя,
Що вабить завжди мої очі...
Тому і думки, і чуття
Вирують, не сплять до півночі.

7. Нерозгадані сні

Сповітки туманів на долині —
І від того ліс і поле сині.
А трава неначе кришталева,
І до неї горнутьсЯ дерева.
Там, у сивім сонці і в тумані,
По лугівках бродять сні рахманні.
І сказала мудра наша мати:
“Ти їх, синку,
встигнеш розгадати”.
Тож, здається, книгу оксамитну
Я читаю з чистого блакиту.

8. Хліборобська пісня

Хліборобський коровай –
То щорічний урожай.

Хліборобські мозолі –
Хліб у домі на столі.

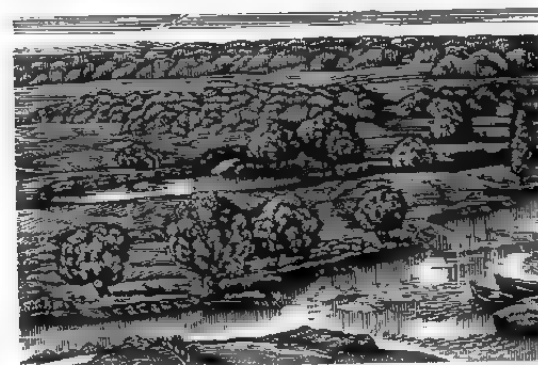
Хліборобська пісня враз –
Долетить, мов птах, до нас.

9. Веселка в небі і на землі

Трава блищить росою,
Під сонцем виграє, –
Чарує всіх красою,
Наснаги додає.

То наше поле рідне –
Мов доля всіх століть...
І небо, що погідне
На обріях стоїть.

10. Пелюстка неба

Вереснева, смаглява пора,
Наче небо, прозориться днина.
І до школи біжить дівтора,
Веселіє довкруг Україна.

Поміж вербами сива ріка
Разом з небом
 і сонце купає.
І школярська ласкава рука,
Мов пелюсточку, гілку торкає.

Як життя, ти мужній і зростай,
Я ж води принесу від криниці.
А без тебе збідніє наш край,
Засумують і люди, і птиці.

НА ОБРІЯХ ЗЕМНИХ

*А там, за обрієм, – чужі краї,
Тож бережи шматочок
 рідної землі.*

Володимир Матвієнко

Дороги і материки

*А світ воістину безмежний, збурений і клекочущий.
І сьогодні, уже з вершини моїх років, можу сміливо до-
дати: світ – неосяжний.*

*Його ще відкриватимуть нові, одержимі Колумби і
Магеллани, а ми на світових обширах – тільки мандрівники,
так би мовити, звичайні, зацікавлені і певтомні туристи.
Адже світ привабний і неповторний.*

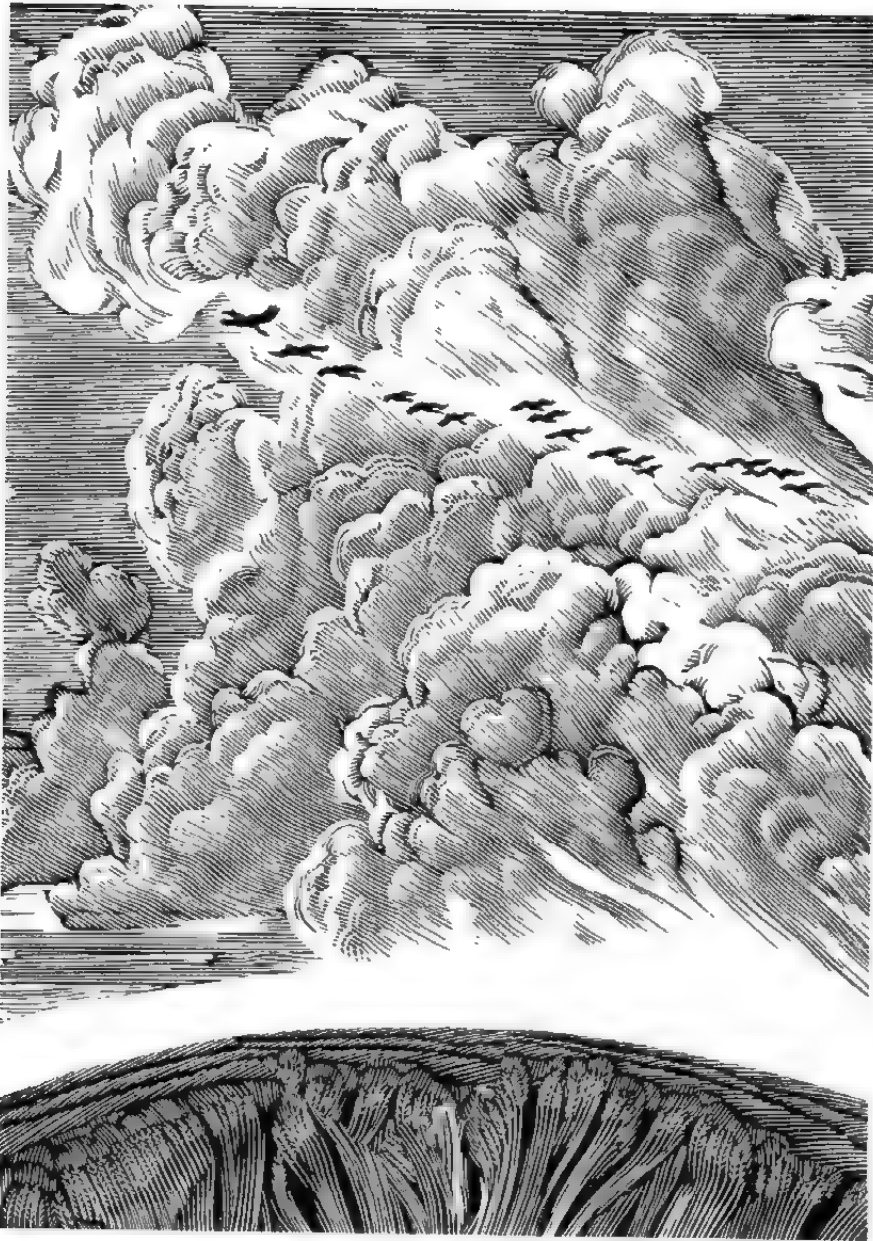
*Можє, тому ще з юних років я по-доброму заздрю мо-
реплавцям, дослідникам, відкривачам. А подумки вдячний
долі, що і нині маю щасливу нагоду відкривати для себе не-
знані острови і країни, як кажуть, близьке і далеке за-
рубіжжя. Така вже моя неспокійна, мандрівна душа. Вона
щиро захоплювалась архітектурою Іспанії і туманного
Альбіону, міфами і реальною красою древньої і сучасної
Еллади, культурою Франції, творчістю Бальзака і Гюго...
І, певна річ, неповторними красвидами різних країв і країн.*

*Та з кожної мандрівки вона з нетерпінням завжди по-
верталась, як говорить мудрість, “на круги своя”. Тобто
до рідних джерел, до золотокорих поліських сосен.*

*А з мандрівок і зустрічей у моїй пам'яті, у дорожніх
блокнотах роками складалися, занотовувалися перші, та
незабутні враження. Вони різні і розмаїті, як далекий і пе-
ренаселений Бомбей чи рукостискання в Берліні, як часни-
ковий дим чи Париж каштановий та ще багато іншого –
веселого і сумного.*

*Сьогодні для мене – то живі спогади і, звичайно ж, по-
клик до наступних мандрів. Як співається у відомій народній
пісні, “Молодому козакові мандрівочка пахне”.*

*А там, де мандрівка, там завжди повернення додому,
до отчого порога.*

Хлопці з України

Хлопці з України,
Слово це про вас.
Живете в Торонто
В різноликий час.
Живете ви гарно
У чужім краю,
В праці прикрашаєте
Землю не свою.
Чесна ваша праця
Шани додає,
Хоч думками зважає
Кожен про своє.
Світиться Торонто
У вечірній млі.
Завтра буде свято
І на цій землі.
Живодайна днина
В пісні забринить,
В серці озоветься,
Як щаслива мить.
І згадає кожен
Свій далекий край...

Земле, мати рідна,
Знов синів стрічай.
Мов надія світла,
Спалахне зоря.
Піснею прилине
Слово Кобзаря.
І збентежить душу,
Зачарує знов
Материнське слово —
Вічне, як любов.
Забринить до світу
Добродійна вість...
Про людей веселих
Пісня розповість.

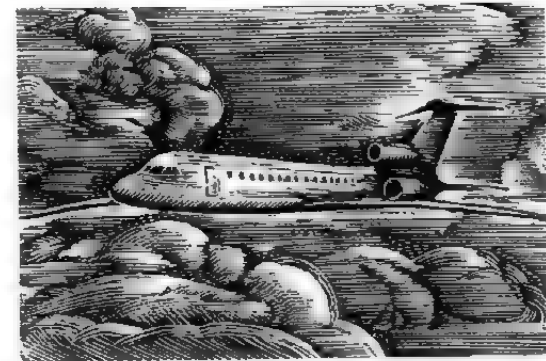

Дух Америки

Хтось там хоче в Україну
дух Америки внести,
Навіть статую Свободи
над Подолом вознести.
Що ж, веселі забаганки,
а турботи, як джмелі,
Розгулись і розповзлись
по Шевченковій землі.
Звісно, є в нас негаразди,
вистачає ще біди,
Та належать Україні
щедрі ниви і сади.
Роботящі маєм руки –
творим хліб, життя, красу,
Співчуваємо людині,
коли бачимо сльозу.
“Ще не вмерла Україна...” –
чуєм з голосу щодня,
Хоч сумують з того слова
і родина, і рідня.
Хтось лукаво усміхнеться,
а кого і злість бере,
Та повторимо всі разом:
– Ще не вмерла – і не вмер!
Буде жити Україна,
доки живі люди.
Не зламають її волі
чужинські заблуди!

Лайнер

Над океаном та над берегом
Будив наш лайнер небеса...
Прощай, уславлена Америко,
Мене жде київська краса.
Наш лайнер міряв небеса.
У Києва – своя краса.

Жініра *

Та зустріч в пам'яті лишилась
у ресторані "Скіфані",
Коли зустрілись українці
В альпійській тихій стороні.
Нас Відень зустрічав гостинно,
Буяла навкруги весна.
І пісня в серці спалахнула
Про ту калину, що земна.

А наш професор знаменитий
Жініру в чарочки налив.
В розмові нашої вечоровій
Було немало щирих див.
Веселий гомін,
пісня долі,
Щасливі усмішки людей,
Та радість першого знайомства,
Та ніжні погляди очей.

Професор наш не розгубився,
Він був і слідчий, і суддя,
Та справно дотепи підносив,
І згадував своє життя.
Будь пам'ятна, ласкава доля,
А віденській весні хвала,
Бо кожному в той щедрий вечір
Жініра хмелю додала.

*Жініра – австрійський напій з градусами.

Намисто

Французи на березі Сени,
Мелодія горнеться до зорі.
Та прилинув голос до мене
Вітром, скупаним у Дніпрі.

Вежа Ейфеля
світиться людям,
Як намисто, вогнями горить.
Хто побачить її – полюбить,
Незабутня паризька мить.

Та Париж піднімає вежі,
Щоб лишилися у сяйві зіниць.
І краса у міським безбережжі
Поведе ще мене до зірниць.

Грецька одіссея

В Афінах я,
 хоч і не Одиссей,
Та Грецію для себе відкриваю.
Вона ж назустріч
 крізь віки несе
Живучу мудрість еллінського краю.

Біляве місто... Наче у фаті
На берег моря вийшла наречена.
Мов білий корабель
 пливе у висоті,
Де небо пам'ятає плин ковчега.

А Греція у сонці, у красі,
І я шукаю тут сліди Гомера...
Хоч небо, з ночі вмите у росі,
Та на землі уже новітня ера.

Тут море грає барвами всіма,
Змиває давню і спекотну втому,
Воно життя у греків обійма –
І до рибальського заходить дому.

Тут хліб морський
 на кожному столі,
Ти ж принеси їм радощів, пророче.

А на руках рибальські мозолі,
Що в небо сходять зорями крізь ночі.

До моря ми прийшли від суєти,
Та не забули про земні Афіни.
Сповна я випив чашу самоти,
А в серці чую ласку України.

Я знов у Греції,
 хоч і не Одиссей,
Красу життя для себе відкриваю.
Вона ж назустріч
 крізь віки несе
Живучу древність еллінського краю.

Рукописання у Берліні

Я пам'ятаю липень у Німеччині,
Тамтешні друзі привітали нас.
Ми спільно банк
 задумали відкрити,
Щоб Україна мала там гніздов'я.
З програмою пан Штраус виступав –
І виклав її щиро, достеменно,
Щоб банк в краю чужому
Не став банкрутом випадково.

Події розгортались якнайкраще,
Як кажуть, від порога нам стелили
Та щедро і гостинно зустрічали,
Щоб ми душею скорше відкривались –
І не шукали журавля у небі.

А ми Берлін уважно розглядали,
Щоб уявити, де ж гніздов'я наше,
Де промінь той,
 що спалахне в Європі –
І принесе надію в Україну.
Настав нарешті
 день рукостискання,
Довір'я на долонях засвітилось,

В'язалося зі словом
добре слово –
І скріплювалось розумом і серцем.

Тож нині, вже на відстані доріг,
Мені канали у Берліні світять,
Дерева зелен-віття простягають;
А я ще відчуваю руку дружби –
І чую шире слово привітання,
Що там і наша праця вкорінилась,
А де коріння –
там життя і люди.

Часниковий дим

Жартівливе

Готель “Савойя”
в Цюріху один,
А в ресторані – часниковий дим.
Зійшлися в ньому друзі – не одні,
Та всі були пригнічено сумні.
Хоч і по чарці випили за всіх,
Та раптом вибухнув
застольний сміх.
Дали нам на закуску гусачка,
До нього ж –
повну миску часника.
Він аж димів та очі виїдав,
І кожен часто сльози витирав.
Часник швейцарський
справу вже зробив:
Колег, здається, вмить протверезив.

Шила

Світився місяць нам на Майні,
І ніч мов зорями цвіла.
Там у турецькій ресторані
Вечерять Шила подала.
Ах Шила, Шила, Шила,
Ти б з Україною
назавжди подружила.
Твої карії очі
І брови дівочі
Нашу б Роксолану
Не ввели в оману.
Твій ніжний погляд – щира ласка,
Хоч мрієш, певно, про своє...
Турчанко, ти сама мов казка,
Що вмить реальністю стає.
Ах Шила, Шила, Шила,
Ти б з Україною
назавжди подружила.
Твої карії очі –
Пломінкі, дівочі –
Нашу Роксолану
Не введуть в оману.

Бажання

Звари мені борщу,
Дай ложку дерев'яну –
Лиш не тоді,
Коли недугою
Прикутий я до ліжка,
А тоді, коли весною
Сад розбудять солов'ї –
І піснями зацілюють
Літечка твої й мої.

Ніцца*Правда і жарт*

Джон Кенні –
 як володар фірми справжній –
Зібрав усіх своїх працівників:
Насправді ж то було
 засідання правління, –
І вийшло недоречно, трохи смішно.

Пол Девіс висловив
 свою незгоду –
Суворо, скупко оцінив затію
І все, що вже звершилось,
Та все ж він покладав надії світові
На плани міжконтинентальні.
Дивився більше в перспективу Ніцци, –
І кожна фірма виростала спрутом,
Якими сам Пол Девіс володів,
Щоправда, в планах міжконтинентальних.

Севілья

Севілья – красуня з Бразилії –
Веселої вдачі була.
В житті не шукала ідилії –
В роботі зростала й жила.
Красою усіх чарувала
Під небом південних заграє,
Душею до світу співала, –
І Джон за дружину обрав.
В розмовах палких карнавальних
Севілья любов'ю цвіла
І в зустрічах пізніх та ранніх,
Як свято, любов берегла.

Мадрид

Мадрид світився вже вогнями.
Хоч таємничий був здаля...
Земля виднілася під нами –
Чужа, непізнана земля.

У небі зорі мерехтіли,
Не знаючи земних турбот...
Так ми в Іспанію летіли,
Де не зустрів нас Дон Кіхот.

І лиш земля аеродрому
Відлуння чула під крилом.
Колись Іспанію знайому
Ми ще згадаємо добром.

Миттєва зустріч

Віка-парижанка,
Очі мов озерця.
Справжня полісянка,
Наче пісня серця.

Усмішка дитини,
Лагідна собою...
Врода України
Світиться жагою.

Наче крила, брови,
Щоки – спілі грона.
А слова шовкові,
Як жива корона.

Будь завжди щаслива,
Ластівко паризька!
Лине крапля дива –
Мова українська.

Берег Атлантики

На Заході далекому,
в англійській стороні, –
На щастя, довелося побути і мені.
На березі Атлантики
я з друзями стояв –
І вітру атлантичного
на добру згадку взяв.
А море закипало –
змішався шторм і штиль,
І небо гомоніло
живим прибоєм хвиль.
Лише мовчали скелі,
і думалось мені,
Що так любов нуртує –
в душі моїй на дні.

Копенгаген

Копенгаген, Копенгаген –
 північніше від Києва мого,
Копенгаген, Копенгаген –
 на заході від Києва мого.
Надворі слякоть
 і погода зимна,
Та все це не завадить у роботі,
Є слово “бізнес” у людській
 турботі,
І в Копенгагені воно
 зустріло нас, –
Такий напружений,
 далекосяжний час.
І Копенгаген подихом весни
Контракти наші миттю підписав,
Забувши про морські холодні сни,
Нам добровісні засвітив надії, –
То все людське
У нашій дружбі діє.

Перший пасажир

В Мадриді рядовим ти був,
Алс в аеропорту Мадрида
Тебе секюрите не обминув, –
Взяли тебе на обшук і на допит,
Неначе всі вони вершили долю.

І твій зелений чемодан –
Уже в чужих руках.
Тобі пришили всі гріхи на світі,
Та очі твої чесні і відкриті,
Душа мов крапля чистої води,
А це вже трохи далі від біди.

Все достовірно –
 паспорт і білет,
Іспанки провели тебе на злет.
Ти першим був – і залишився ним, –
Як пасажир під номером один.
Пробачення ж ніхто не попросив,
Тому щастя тобі –
 з води, з роси.
Ще буде злет, посадка і земля,
А ми тебе вітаєм звіддала:
Щоб ти завжди був першим і в житті,
Тоді й душа квітує в доброті.

Париж каштановий

Каштани, каштани,
 каштани,
В Парижі ви також каштани.
Каштани, каштани,
 каштани,
І тут, наче вдома, ви з нами.

Каштани, каштани,
 каштани,
Ви нас восени зустрічали.
І з вами, каштани, каштани,
Поля Єлисейські
 рідніші нам стали.

Світло зустрічей

Паризьке небо голубине,
Пір'їсті хмари наді мною...
Все наче рідне, українне,
Як над Дніпровою сагою.

Я в колі друзів – у Парижі:
Сесиль і Тед зі мною поруч,
Щоб десь – у гомоні чи в тиші –
Згадав Париж я чи Афіни,
І зустрічі, що найсвітліші,
І нашу пісню з України.

Контракт

Вони трудилися до знемоги,
Доби не вистачало знов,
Щоб підписати наш контракт,
Не відступаючи надовше.
І кожна мить, немов душа,
Була напружена до краю,
Як боротьба і розуму, і слова,
І принципів життєвих та людських.

Вже Копенгаген засинав під небом,
А в нашій мужній банківській команді
Ніхто не відчував і краплі втоми,
Робота ще наснаги додавала.
А ось і дзвоник докотився зранку, –
То сповіщав директор генеральний,
Що ми не відступили ні на крок
І вже до перемоги зовсім близько:
Ще мить – і звершаться людські жадання, –
Підписаний контракт везем додому,
Щоб власні танкери в країні будувати.

Та вдома лиш допишемо поему,
Вона для нас

першочергова справа.

А нині ми закінчим тимчасово,
Щоб на літак завчасно поспішити.

Літак Київ–Гельсінкі

Усмішка

Фінни, фінни,
для знайомства
Подали б ви нам води.
Пам'ять – то життєва мудрість,
Жаль, працює не завжди.
Ще ж до Гельсінкі далеко,
І поволі плине час.
Та красуня стюардеса
І не думає про нас.
Хоч і поруч походить,
Та у мріях – про своє.
Може, треба нагадати,
Що в людини спрага є.
Що душа в життєвій скруті
Мовчкомачахне вмиць...
Як на зло, не знаю мови,
Щоб води хоч попросить.
Я тоді до жарту вдався:
– Хоч небесна пташка ти,
Порятуй від смерті душу –
Принеси ковток води. –
Спалахнула раптом птиця,
Стрепенулася крильми...

І красуням треба жити,
Наче люди між людьми.

Коріння Суомі

Країна озер і сосен –
З ласкавим ім'ям Суомі...
Ліси та озерна просинь
З дитинства мені знайомі.

Я все це бачив, здається,
І соснам співав осанну...
А хмари, немов суденця,
Напевне, пливуть з океану.

Земля, мов твердь, кам'яниста,
Вода тут не точить каміння.
Тут вітер викреше іскру,
Та як виживає коріння?

Ще квітень лютує вітрами
І сніжно в небеснім огромі.
Та ходить весна між борами,
А сосни – то сніи Суомі.

Вітер з Байкалу

Сибірські ночі – мов пільма.
Здається, в небі зір нема.
В Саянах вітер-льодовик,
Та я немов до нього звик.

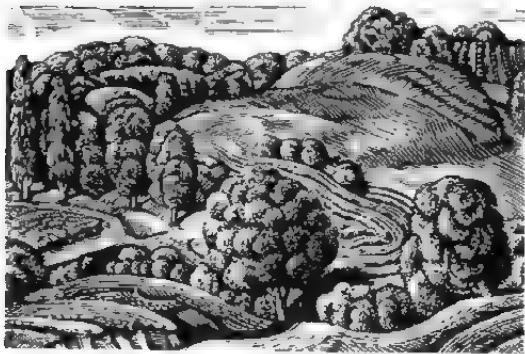
В шаленім гомоні вітрів
Байкалу берег я зустрів.
Тайгу відчули ми сповна,
Сибір – сувора сторона.
Тут перемелеться дотла
Не тільки дерево – скала.

Наш ризикований політ
Відкрив очам незнаний світ.
У мужніх, мовчазних мужчин,
Що звикли до людських сивин,
Що знають подих блискавиць,
Щоб перед ним не падають ниць, –
На цій землі їх добрий слід
І шлях аж на Далекий Схід.

Тост

За тих, хто творить Україну –
В роботі,
в творчості,
в житті.

Хто в серці лиш одну-єдину
Несе її на видноті.
Хто в кожній справі бізнесовій
Себе на терен скрізь веде:
Працює мудро і на совість,
Гартує серце молоде.
Не довіряючи підлоті,
Живе, як суджено, як є:
Себе знаходить у роботі
І людям щастя додає.

Роки молоді

Випускники сільської школи

Молоде подружжя

*Студент повертається
з канікул*

З мамою

Дочка Ірина

Малий рибалка Павло

Рибалка виріс

Тримаймося разом

Грація Ганна

Галя-україночка. Нове покоління

Зустріч з односельчанами

Рідна хата

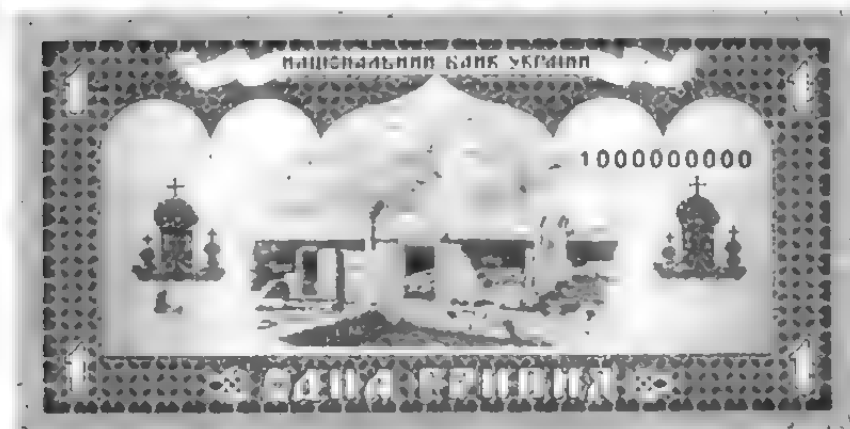
Тримай віжки!

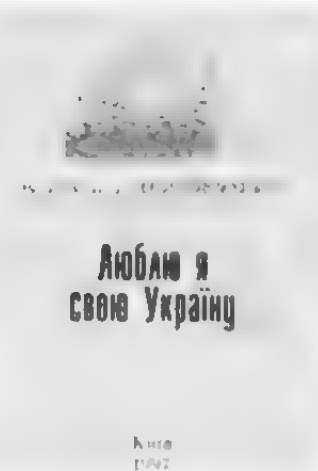
Перший Голова Національного банку України

Нові думки, нові вірші

Підпис на українській гривні

Перший збірник віршів

Мости поєднують

Серед студентів

Зустріч в Київській національній філармонії

*Володарі найвищої нагороди рейтингу
"Колесо Фортуни": Борис Патон,
Микола Амосов, Володимир Матвієнко*

Папа Римський вручає нагороду

Нехай їм Бог помагає!

Статуетка "Золота Фортуна" – найвища нагорода рейтингу "Колесо Фортуни"

**Почесні нагороди від Міжнародного
Біографічного Центру (Англія)**

"Людина року 1998/99"

**Почесні нагороди від Міжнародного
Біографічного Центру (Англія)**

"За досягнення в XX столітті"

Диплом за підтримку
української пісенної культури

ОФИЦИАЛЬНОЕ СВИДЕТЕЛЬСТВО

о присвоении названия
малой планете

Крымская астрофизическая обсерватория, участник международной программы наблюдений и исследований малых планет Солнечной системы, настоящим свидетельствует, что малая планета, открытая в Крымской астрофизической обсерватории и зарегистрированная в международном каталоге под номером

6622

получила имя

МАТВИЕНКО

в честь

ПРОФЕССОРА

Владимира Павловича Матвиенко,

известного украинского ученого в области экономики,
президента Проминвестбанка Украины

Официальное сообщение Международного Астрономического Союза:

(6622) Matvienko — 1978 RCI

Discovered 1978 Sept. 5 by N. S. Chernykh at the Crimean Astrophysical Observatory.

Named in honor of Vladimir Pavlovich Matvienko (born 1938), Ukrainian economist author of many works on economics and banking and a member of the Ukrainian Academy of Ecological Sciences. He is also a poet, and some of his poetic works have been set to music.

Minor Planet Circular 32346, 1998 Aug. 8

Директор Крымской астрофизической
обсерватории, Академик НАНУ

Н. В. Стеценко

Первооткрыватель

Н. С. Черных

5 сентября 1998 г.

КРЫМСКАЯ АСТРОФИЗИЧЕСКАЯ ОБСЕРВАТОРИЯ

Крым, пос. Научный

СПРАВКА

о малой планете

6622 МАТВІЕНКО

Малая планета 6622 Матвиенко открыта 5 сентября 1978 г. Н. С. Черных в Крымской астрофизической обсерватории. Названа в честь профессора Владимира Павловича Матвиенко, известного украинского ученого в области экономики, поэта, президента Промышленно - инвестиционного банка Украины.

ЭЛЕМЕНТЫ ОРБИТЫ:

наклон орбиты	$i = 1.76$
эксцентриситет	$e = 0.240$
среднее движение	$n = 0.1701$ град/сут
большая полуось	$a = 3.2262$ астр. ед.
абсолютная звездная величина	$H = 13.2$ зв. велич.
диаметр	8 км.
среднее расстояние от Солнца	483 млн. км.
минимальное расстояние от Земли	217 млн. км.

БЛИЖАЙШАЯ ОППОЗИЦИЯ 24 марта 1999 г.

БЛЕСК в ОППОЗИЦИИ 18.6 зв. велич.

РАССТОЯНИЕ ОТ ЗЕМЛИ 443 млн. км

В момент оппозиции планета будет находиться в созвездии Девы

Первооткрыватель

6 сентября 1998 г.

Н. С. Черных

НА ПІСЕННІЙ ХВИЛІ

*Квітчається земля священна,
Прослались далі сонцевісні,
Щоб Україна суверенна
Мужніла у житті і в пісні.*

Володимир Матвієнко

Диво, що не кінчається

Пісня для мене – то завжди захоплення і злет. Адже одвіку відомо, що пісні не ходять пішки. То – окрилення людської душі, її небесні мандрівки. Де справна робота, там неодмінно має бути дзвінкоголоса і гарна пісня, – кажуть мої країни-поліщуки.

А пісні, як люди, різні за вдачею, за голосом, за характером. Та кожна з них частка людської душі, історія народу чи відлуння його нелегкої долі.

Таким відлунням для мене, скажімо, є пісня “Поліські в’язи”, мелодію до якої написав молодий композитор і співак Василь Волощук. Вона тривожна і неперебутна пам’ять мого роду. Тому де б я не був, куди б не водила мене доля – на всіх шляхах-дорогах мені завжди вишумовують і навівають ще незнані мелодії поліські довгожителі в’язи.

А відтак відразу з’являється невідступне бажання, прагнення створити щось найкраще, неповторне. Народжуються задуми, рядки і строфи, а водночас і серцю співається. Напевне, саме так складається моя робота над піснею. А що з того виходить, перш за все судити людям, для яких і твориться вона. Адже пісня – то всенародне, а може, і вселюдське покликання. Воно і спонукає до творчості, до роботи. Тобто до випробування самого себе, на що ти здатний і чи повірять твоєму запевненню: “Люблю я свою Україну”.

Звичайно, жанр пісні вимагає і великої праці, і щедрої насаги. Причому не тільки поета, а й композитора та співака. Кращі сучасні пісні – то земне відлуння людських радощів, турбот і печалей.

Я міг би розповісти, чим навіяно більшість моїх пісень. Як виник в уяві той чи інший мистецький образ, а вже потім переливався, вживався у поетичні рядки. Можливо, колись і напишеться така стаття-спогад.

Скажу тільки, що образ поліських в'язів закарбувався у мою пам'ять з дитинства. В'язи для мене – то наші оборона і порятунк. Коли б не вони, то село Білка було б спалене дотла. Але верхів'я в'язів зупиняло полум'я, щоб не перекинулось на інші хати. Фашисти, забувши навіть про одяг, вже втікали під наступом наших військ. А в'язи стояли на сторожі, як вартові. Звісно, я можу розповідати і про інші пісенні твори, що народились від цікавих зустрічей чи вражень.

Думаю, такою щирою сповіддю є ліричні мелодії композиторки і співачки Ірини Лебедєвої на мої вірші: "Три весни", "Срібна тополя", "Козацька доля" чи мужні "Величаві Карпати" з музикою Євгена Пухлянка.

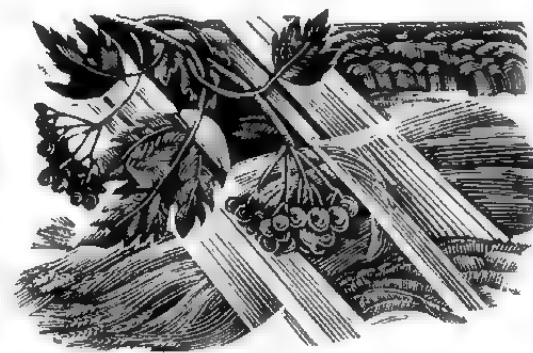
Пісня для мене – то романтика, і дорога, і пошук самого себе. Вона зближує і споріднює людські душі, а ще оновлює і прикрашає наше буденне, повне клопотів, розчарувань і втрат, життя.

Тому кожна талановита, доступна серцю і пам'яті, хвилююча пісня – то диво дивне, що не кінчається. Що завжди зі мною. Тож хочу звернутись до неї ще й поетичними рядками:

До пісні

Будь мені розрадою,
 пісне моя зоряна,
Почуттями, мріями
 звіку розпросторена.
Будь мені краплиною,
 що снагою сповнена,

Що в дорозі стомлена,
 а в душі оновлена.
У трудах і труднощах
 будь мені підмогою,
А в розлуці з друзями –
 стань мені дорогою.
Будь мені дружиною,
 вірна моя, суджена,
Що весела в radoщах,
 а в печалях – стужена.
Будь мені зимівкою,
 будь мені веснянкою,
Серед літа-щебету –
 пташкою вівсянкою.
Будь мені вівсянкою,
 будь мені зигзицею,
Та в самотній скрутності –
 стань мені сестрицею.

Люблю я свою Україну

Музика В.Волощука

Люблю я свою Україну,
Як матір, як неньку, люблю.
Ношу, мов під серцем калину,
Що квітне у ріднім краю.

А мати-журавка в зажурі –
Крізь вічні турботи й жалі
Навчала в ті роки похмурі
Робити добро на землі.

Приспів:

Приходжу знов і знову до родини, –
Я з нею сум і радість розділю...
Щодня іду на поклик до людини,
Як матір, Україну я люблю.

Двічі

Я заповідь мамину знаю –
То совість моя у житті,
То голос із отчого краю,
І з ними я не в самоті.

Збираю зерно до зернини,
До сонця виношу з пільми.
На поміч спішу до людини,
Живу у братерстві з людьми.

Приспів

Люб - лю я сво - ю Ук - ра - ї - ну. Як
ма - тір, як нень - ку, люб - лю. Но -
шу, мов під сер - цем ка - ли - ну, що
квіт - не у рід - нім кра - ю. А
ма - ти - жу - рав - ка в за - жу - рі крізь
віч - ні тур - бо - ти й жа - лі. Нав -
ча - ла і в ро - ки по - хму - рі ро -
би - ти доб - ро на зем - лі. При -
ход - жу знов і зно - ву до ро - ди ни, я
з не - ю сум і ра - дість роз - ді - лю. Що -
дня і - ду на по - клик до лю - ди - ни, як
ма - тір Ук - ра - ї - ну я люб - лю.

Три весни

Музика І.Лебедевої

Три весни, три весни, три весни
У життя моє разом прийшли,
І крізь грозяні ночі і сни
Три весни у трицвіт зацвіли.

Приспів:

Найперші проліски весни –
В обіймах сонця і блакиті –
Коханим радість принесли –
І потепліло в цьому світі.

Двічі

Кожна мала свої кольори
І цвіла, мов дівча на порі.
Сонце всім дарувало тепло.
Кожній сонячно, світло було.

Приспів

В барвінковім – у ріднім краю
Обнімали ми землю свою:
Я, і сонце, і третя весна,
Та, що в серці назавжди одна.

Приспів

Три ' вес-ни, три вес - ни, три вес - ни У жит-тя мо - є
ра - зом прий-шли, І крізь гро-зя - ні но-чі і сни
Три вес - ни у три-цвіт за - цві - ли. Най - пер - ші
про - ліс - ки вес - ни - В обій - мах сон - ця і бла-ки-ті
- Ко - ха - ним ра-дість при - нес - ли - І по-теп-лі - ло
в цьо - му сві - ті. Най - пер-ші про - ліс - ки вес -
ни - в обій-мах сон-ця і бла - ки - ті - Ко - ха - тим
ра-дість при-нес-ли І по-теп-лі-ло в цьо-му сві - ті.

Проводжали матір

Музика В.Горбатюка

Проводжали матір в путь останню,
У журбі прощались назавжди.
Вже не зустрічати їй світання,
Не збирати восени плоди.

Приспів:

Мамо, сива горлице поліська,
Як ти натрудилась за життя!
Може, скаже дума українська,
Що тобі не буде забуття.

Добре слово в пам'яті озветься,
І тебе довіку не забудь.
Вірю, що з матусиного серця
Спомини до світу проростуть.

Приспів

Ще не раз тебе згадають люди,
Оживе твій образ крізь літа, —
Доки пам'ять між людьми пребуде,
А вона довічна і свята.

Приспів

Зорі Полтавщини

Музика В.Матвієнка

Зорі Полтавщини,
Стрілись дві дівчини,
Гарні дві дівчини –
Милі серцю Валентини.

Двічі

Приспів:

Нічка темна обнімала,
Світ навколо дарувала,
А дівчата на морозі
Летку-єнку танцювали.
А дівчата на морозі
Летку-єнку танцювали.

Шлях той до столиці
Довго буде сниться.
І згадає Валентина
Матінку свою
І стежину степову
В рідному краю.

Двічі

Приспів

Зо - рі Пол-тав-щи-ни, стрі-лись дві дів-чи - ни, гар-ні дві дів-чи - ни -ми-лі

сер-цю Ва-лен-ти - ни. Гар-ні дві дів-чи-ни -ми-лі сер-цю Ва-лен-ти - ни.

Ніч-ка тем-на об-ні-ма-ла, світ на-во-ло да-ру-ва-ла, а дів-ча-та на мо-ро-зі

лет-ку єн-ку тан-цю-ва-ли, а дів-ча-та на мо-ро-зі лет-ку єн-ку тан-цю-ва-ли.

Хлопці з України

Музика Є. Пухлянка

Хлопці з України,
Слово це про вас.
Живете в Торонто
В різноликий час.
Живете ви гарно
У чужім краю,
В праці прикрашаєте
Землю не свою.
Чесна ваша праця
Шани додає,
Хоч думками зважає
Кожен про своє.

Приспів:

Світиться Торонто
У вечірній млі.
Завтра буде свято
І на цій землі.
Та згадає кожен
Свій далекий край...
Земле, мати рідна,
Знов синів стрічай.

Мов надія світла,
Спалахне зоря.
Піснею прилине
Слово Кобзаря.
І збентежить душу,
Зачарує знов
Материнське слово –
Вічне, як любов.
Забринить до світу
Добродійна вість...
Про людей веселих
Пісня розповість.

Приспів

Хлоп-ці з Ук-ра-ї-ни, Сло-во це про вас. Жи-ве-те в То-
рон-то В різ-но-ли-кий час. Жи-ви-те ви гар-но
У чу-жім кра-ю, В пра-ці при-кра-ша-є-те зем-лю не сво-
ю - - - Сві-тить-ся То-рон-
то У ве-чір-ній млі.
Завт-ра бу-де свя-то І на
цій зем-лі. Та зга-да-є
ко-жен Свій да-ле-кий край.
Зем-ле, ма-ти рід-на,
Знов си-нів стрі-чай.

В зеленім селі на Поліссі

Музика П. Матвієнка

В зеленім селі на Поліссі,
Де біла хатина в саду,
Де мати неначе із пісні,
Хоч знала і горе, й біду.
Люблю я поліську природу,
Де ліс понад річкою Уж,
Де все і квітує, і родить,
І ти цю красу не поруш.

Приспів:

Люблю я свою Україну,
Як матір, як неньку, люблю.
Цвіте в моєм серці калина –
Ота, що у ріднім краю.

А мати-журавка в зажурі –
Крізь вічні турботи й жалі
Навчала в ті роки похмурі
Робити добро на землі.
Збирати зерно до зернини,
Виходить до сонця з пільми.
На поміч прийти до людини
І жити у дружбі з людьми.

Приспів

Я заповідь мамину знаю –
То совість моя у житті,
То голос із отчого краю,
І з ним я – не у самоті.
Приходжу, немов до родини, –
І радість, і сум розділю...
На поклик іду до людини,
Свою Україну люблю.

Приспів

В зе- ле- нім се-лі на По-ліс- сі, Де бі- ла ха-ти-на в са-
ду, Де ма-ти, не-на-че із піс- ні, Хоч зна- ла і го-ре, й бі-
ду. Люб- лю я по-лісь-ку при-ро- ду, Де ліс по-над річ-ко-ю
Уж, Де все і кві-ту- є, і ро- дить, І ти цю кра-су не по-
руш. Люб- лю я сво-ю Ук-ра- ї- ну, Як ма-тір, як нень-ку, люб-
лю. Цві- те в мо-єм сер-ці ка- ли- на - О- та, що у рід- нім кра-
ю. Люб- лю я сво-ю Ук-ра- ї- ну, Як ма-тір, як нень-ку, люб-
лю. Цві- те в мо-єм сер-ці ка- ли- на - О- та, що у рід- нім кра- ю.

Срібна тополино

Музика І.Лебедєвої

Срібна тополино, чом така сумна?
Вже не за горами молода весна.
То для всіх жадана зоряна пора,
Вітер срібнокрилий прилетить з Дніпра.

Приспів:

Зашуми, тополе-тополино,
Під моїм засмученим вікном.
Душу привітай, немов дитину,
Зелен-віттям, цвітом і добром.

Двічі

Зацілує віття, щоб і лист воскрес,
Щоб здіймалась крона стрімко до небес,
Щоб несла ту радість птиця на крилі,
Наче пісню-долю рідної Землі.

Приспів

Сріб- на то- по- ли- но, чом та-
ка сум- на?
Вже не за го- ра- ми мо- ло-
да вес- на.
То для всіх жа- да- на зо- ря-
на по- ра.
Ві- тер сріб- но- кри- лий при- ле-
тить з Дніп- ра.
За- шу- ми, то- по- ле- то- по-
ли- но,
Під мо- їм зас- му- че- ним вік-
ном.
Ду- шу при- ві- тай, не- мов ди-
ти- ну Зе- лен- віт- тям,
цві- том і доб- ром.

Поліські в'язи

Музика В.Волощука

Поліські в'язи терпли на морозі,
Шуміли в них розлючені вітри.
А я стояв на маминім порозі,
І кожен спомин душу знов ятрив.
Дерева ті про матір нагадали,
Її зоря не згасне у віках.
Вони в біді самі не раз ридали, | Двічі
Та сліз ніхто не бачив на гілках.

Приспів:

Материн поріг бачу знов і знов,
Там зоря дитинства не загасне.
Там літа мої, що з лугів, з дібров,
Сняться й досі білоцвітним рястом.

Вслухаюсь я у шум дерев зимових,
Що змалку мені рідні в цім краю.
Відкривши серце їхній мужній мові,
Сльозу сховав... І мовчком стою.
Поліські в'язи терпли на морозі,
Шуміли в них розлучені вітри.
А я стояв на маминім порозі, | Двічі
І кожен спомин душу знов ятрив.

Приспів

Поліські в'язи терпли на морозі, Шуміли в них розлучені вітри.

А я стояв на маминім порозі, І кожен спомин душу знов ятрив.

Дерева ті про матір нагадали, Її зоря не згасне у віках.

Вони в біді самі не раз ридали, Вони в біді самі не раз ридали.

Та сліз ніхто не бачив на гілках. Материн поріг бачу знов і знов,

Там зоря дитинства не загасне о-о-о... Там літа мої,

що з лугів, з дібров Сняться й досі білоцвітним рястом.

Париж каштановий

Музика В. Матвієнка

Каштани, каштани, каштани,
В Парижі ви також каштани.
Каштани, каштани, каштани,
І тут, наче вдома, ви з нами.

Двічі

Каштани, каштани, каштани,
Ви нас восени зустрічали.
І з вами, каштани, каштани,
Поля Єлисейські рідніші нам стали.

Чарівна мить

Музика Є.Пухлянка

Та мить була неждане диво —
З'явилась ти в сосновім лісі.
І небо зорі засвітило,
Бо ти ішла немов із пісні.

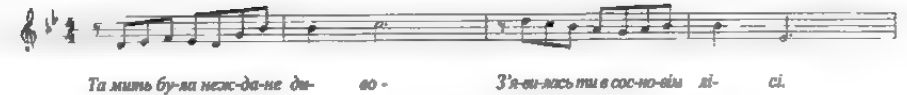
Приспів:

Сосновий ліс, сосновий ліс, сосновий ліс
Мені любов, мені любов твою приніс.
На мить з'явилась ти як диво неземне,
Люби мене, люби мене, люби мене.

Двічі

Моя любов – зоря незгасна,
П'янить, бентежить мені груди.
Неждану мить, святу й прекрасну,
Я вже ніколи не забуду.

Приспів

Шила

Музика В. Матвієнка

Світвся місяць нам на Майні,
І ніч мов зорями цвіла.
Там у турецькім ресторані
Вечерять Шила подала.

Приспів:

Ах, Шила, Шила, Шила,
Ти би з Україною назавжди подружила.
Твої карі очі
І брови дівочі
Нашу б Роксолану
Не ввели в оману.

Двічі

Твій ніжний погляд – щира ласка,
Хоч мрієш, певно, про своє...
Турчанко, ти сама мов казка,
Що вмить реальністю стає.

Приспів

Сві-тис-ся мі-сяць нам на Май-ні, І ніч мов зо-ря-ми цві-ла.

Там у ту-рець-кім рес-то ра-ні Ве-че-рять Ши-ла по-да-ла. Ах, Ши-ла, Ши-ла.

Ши-ла, Ти би з Ук-ра-ї-ною на-за-в-жди по-дру-жи-ла. Тво-ї ка-рі о-чі і бро-ви ді-

во-чі На-шу б Рок-со-ла-ну Не ве-ли в о-ма-ну. Тво-ї ка-рі о-чі і бро-ви ді-

во-чі на-шу б Рок-со-ла-ну не ве-ли в о-ма-ну.

Літо

Музика Є. Пухлянка

В небо літне, в небо чисте
Прагнуть сосни променисті
І зеленими гілками
Гомонять собі з вітрами.

Приспів:

О духмяне, щедре літо
Все у зелень перелито.
Там, кохана, ми з тобою
Щиро марили любов'ю
І, забувши про турботи,
Слухали пташині ноти.
Там життя мажорні гами –
Їх співали ми вустами.

Нам здавалось, не пташина,
А співає синя днина,
Що під небом даленіє,
Що дарує нам надії.

Приспів

В небо літне, в небо чисте
Прагнуть сосни променисті
І зеленими гілками
Гомонять собі з вітрами.

Приспів

В не-бо літ- не, в не-бо чис- те Праг-нуть сос- ни про-ме-

нис- ті І зе- ле- ни-ми гіл- ка- ми Го-мо-нять со-бі з віт-ра-

ми. О дух-мя-не, ще-д-ре лі- то Все у зе-ле-нь пе-ре-ли- то.

Там, ко-ха-на, ми з то-бо -ю Щи-ро-ма-ри-ли лю-бов'- ю І, за-бу-ли про тур-

бо- ти, Слу- ха- ли пта-ши-ні но- ти. Там жит-тя ма-жор-ні

га- ми - Їх спи-ва-ли ми вус- та- ми.

Сини України

Музика В.Оберенка

А кажуть, кордони прозорі
На рідних роздолах земних,
Над ними, над ними спалахують зорі,
Та сяйво холодне від них.

Двічі

Воно крізь віки до людини
Щоночі летить з висоти...
Та будуть, та будуть сини України
Кордони завжди берегти.

Двічі

Ми землю квітчаємо нашу,
Що здавна у ранах-рубцях,
Щоб звуки, щоб звуки козацького маршу
Солдати несли у серцях.

Двічі

Щоб звуки, щоб звуки козацького маршу
Солдати несли у серцях.

Двічі

А ка- жуть, кор- до- ни про-

зо- рі На рід- них роз-

до- лах зем- них, Над

ни-ми, над ни- ми спа- ла- ху-ють зо-рі, Та сяй- во

хо- лод-не від них. Над ни-ми, над ни- ми спа-

ла- ху-ють зо- рі, Та сяй- во хо- лод-

не від них.

Севілья

Музика Є. Пухлянка

Севілья – красуня з Бразилії
 В любові, як квітка, цвіла,
 В житті не шукала ідилії,
 Веселої вдачі була.
 Красою усіх чарувала
 Під небом південних заграє,
 Як пташка, до світу співала,
 За неї усе б я віддав.

Приспів:

Севілья, Севілья,
 Севілья – чарівне жіноче ім'я.
 Севілья, Севілья,
 Севілья – відрода моя!

У танцях палких карнавальних
 Завжди тільки першою була.
 І в зустрічах пізніх та ранніх,
 Як свято, любов берегла.
 Севілья – красуня з Бразилії –
 Як квітка, в любові цвіла,
 В житті не шукала ідилії,
 Веселої вдачі була.

Приспів

Світи, світи, місяченьку*Музика В. Матвієнка*

Світи, світи, місяченьку,
Козаку в дорозі.
Світи, світи, місяченьку,
Чумаку в обозі.

Світи волю, світи славу,
Здобуту в кайданах.
Світи, світи тверду волю
В чужинських навалах.

Світи, світи, місяченьку,
До схід сонця рано,
Доки стане Україна
Здобувати славу.

Світи, світи, місяченьку,
Во славу народу.
Будем пити нашу долю
Як священну воду.

Світи, світи, місяченьку,
Для нашого люду,
Щоб погані яничари
Не занесли блуду.

Світи, світи, місяченьку,
Нашій Україні,
Щоби злидні поховати
В глибокій могилі.

Щоби неньку-Україну
Зірки обсіпали,
Щоби наші козаченьки
Державу тримали.

Величаві Карпати

Музика Є.Пухлянка

Величаві Карпати – України краса.
Полонини і небо вмиває роса.
Вільні гори – твердиня святої землі.
Посміхнулись від серця Європи мені.

Приспів:

Карпати, Карпати, Карпати,
Я ваша Україна, я мати.
Карпати, Карпати, Карпати,
Судилось вам небо тримати.

Горді гори Карпати, неповторні щораз.
Та й на голос трембіти лечу я до вас.
І неначе навек душу вам віддаю.
Мов на зламах Карпатських, над світом стою.

Приспів:

Карпати, Карпати, Карпати,
Я ваша Україна, я мати.
Карпати, Карпати, Карпати,
Я з вами назавжди, Карпати.

Смерекові Карпати, заколисані сном.
України любов поїть душу вином.
Негаразди пройдуть, буде спокій і лад
Від кордону на Сході до сивих Карпат.

Приспів:

Карпати, Карпати, Карпати,
Я ваша Україна, я мати.
Карпати, Карпати, Карпати,
Нікому вже Вас не здолати.

Ве-ли-ча-ві Кар- па- ти - Ук- ра- ї-ни кра- са.

По-ло-ни-ни і не- бо вми-ва-є ро- са.

Віль-ні го-ри-тве-р-ди-ня свя-то-ї зем- лі.

Пос-міх-ну-лись від сер-ця Єв-ро-пи ме- ні.

Кар-

па- ти, Кар- па- ти, Кар- па- ти,

Я

ва- ша Вкра- ї- на, я ма- ти.

Кар-

па- ти, Кар- па- ти, Кар- па- ти,

Су-

ди- лось вам не- бо три- ма- ти.

Калина

Музика Є. Пухлянка

Травень місяць любові дарувала весна,
 Твоє серце здолав, як великую повинь,
 І у світ я розніс той весняний твій промінь.
 Моя доля людська – то Галина моя.

Приспів:

Знову літо прийде,
 Знов калина цвіте,
 Знов духмяна, духмяна,
 Своїх діток збере
 На весільний наш ранок.

Двічі

Ти – берізка моя, ти – подруга моя,
 Ти – дружина моя, а без тебе – недуга.
 Я – надія твоя, твого серця опора,
 І ніхто у житті розлучити не зможе.

Приспів

Тра-вень мі-сяць лю-бо-ві да-ру-ва-ла вес-на,
 Тво-є сер-це здо-лав, як ве-ли-ку-ю по-винь,
 І у світ я роз-ніс той вес-ня-ний твій про-мінь.
 Мо-я до-ля людсь-ка - то Га-ли-на мо-я.
 Зно-ву лі-то при-й-де, Знов ка-ли-на цві-те, Знов дух-мя-на, дух-мя-на,
 Сво-їх ді-ток збе-ре На ве-сіль-ний наш ра-нок.
 Зно-ву лі-то при-й-де, Знов ка-ли-на цві-те, Знов дух-м'я-на, дух-м'я-на,
 Сво-їх ді-ток збе-ре На ве-сіль-ний наш ра-нок.

Трави

Музика Є. Пухлянка

По життю великому травами ходжу,
 У росі купаюсь, воленьку стаю,
 З вітром розмовляю, мріями ділюсь,
 Хочу розгадати долю я свою.

Приспів:

Трави, цвітом золота покриті,
 Ще не скошені трави,
 Ще росою вмиті.
 Трави, заколисані вітрами,
 Ще не скошені трави,
 Ще росою вмиті.

Двічі

Бачу вас, милуюсь в рідному краю,
 Пронесу крізь серце молодість, красу.
 Хоч і осень прийде, і покосять трави,
 А весною з сонцем ви рясніші стали.

Приспів

По жит-тю ве-ли-ко-му тра-ва-ми ход-жу, У ро-сі ку-па-юсь, во-лень-ку ста-ю,

З віт-рам роз-мов-ля-ю, мрі-я-ми ді-люсь, Хо-чу роз-га-да-ти до-лю я сво-ю.

Тра-ви, ці-т-ом зо-ло-та пок-ри-ті, Ще не ско-ше-ні і тра-ви, Ще ро-сою ам-и-ті.

Тра-ви, за-ко-ли-са-ні віт-ра-ми, Ще не ско-ше-ні і тра-ви, Ще ро-со-ю ам-и-

ті. Тра-ви, за-ко-ли-са-ні віт-ра-ми, Ще не ско-ше-ні і тра-ви, Ще ро-со-ю ам-и-ті.

Маки червоні

Музика Є. Пухлянка

Маки червоні – вогонь на траві,
Маки червоні – земля у вогні,
Маки червоні наснились мені,
Маки червоні – наче спогад війни.

Приспів:

Маки, маки, маки, маки червоні,
Ви – як символ тих літ
І як спогадів повинь.
Поклонімося землі,
Що квітує під небом високим,
Ви – як пам'ять в солдатських руках
Через пройдені роки.

Маки червоні на волі ростуть,
Маки червоні – надії цвітуть,
Маки червоні – то рідний мій край,
Маки червоні ти завжди пам'ятай.

Приспів

Ма-ки чер-во-ні - во-гонь на тра-ві, Ма-ки чер-во-ні

- зем-ля у во-гні, Ма-ки чер-во-ні нас-ни-лись ме-

ні, Ма-ки чер-во-ні - на-че спо-гад вій-ни.

Ма-ки, ма-ки, ма-ки, ма-ки чер-во-ні, Ви-як

сим-вол тих літ І як спо-га-дів по-вінь. Пок-ло-ні-мо-ся зем-лі, Що кві-

ту-є під не-бом ви-со-ким, Ви-як па-м'ять в сол-датсь-ких ру-ках Че-рез

прой-де-ні ро-ки.

Плакала берізка

Музика В. Волощука

Плакала берізка у квітневім лісі,
З неї сік точився, як сльоза по листі.
Наче кров із рани, – боляче дивиться,
Плакала берізка – ніжна, білолиця.

Двічі

Приспів:

Берізка плакала, плакала, плакала,
А сльози капали, капали, капали.
Берізка плакала, неначе дівчина,
Берізка плакала, напевно, з відчаю.

Що то за людина, що то за родина?
В небі і над лісом почорніла днина.
Гострий дзвін сокири пролунав до болю,
А душа прощалась з вічною любов'ю.

Двічі

Приспів

Плакала берізка у квітневім лісі,
З неї сік точився, як сльоза по листі.
Наче кров із рани, – боляче дивиться,
Плакала берізка – ніжна, білолиця.

Двічі

Пла-ка-ла бе-різ-ка у квіт-невім лі-сі, З не-ї сік то-
чив-ся, як сльо-за по лис-ті. На-че кров із ра-ни,
-бо-ля-че ди-виться-ся, Пла-ка-ла бе-різ-ка - ніж-на, бі-ло-
ли-ця. На-че кров із ра-ни, -бо-ля-че ди-виться-ся,
Пла-ка-ла бе-різ-ка - ніж-на, бі-ло-ли-ця. Бе-різ-ка
пла-ка-ла, пла-ка-ла, пла-ка-ла, А сльо-зи ка-па-ли, ка-па-ли, ка-па-ли Бе-різ-ка
пла-ка-ла, не-на-че дів-чи-на, Бе-різ-ка пла-ка-ла, на-пев-но з від-ча-ю. Бе-різ-ка
пла-ка-ла, не-на-че дів-чи-на, Бе-різ-ка пла-ка-ла, на-пев-но з від-ча-ю.

Козацька доля

Музика І.Лебедєвої

Сьогодні знов тумани в берегах,
А спогади як вершники в степах.
Душа моя летить до тебе знов,
Окрилення моє – моя любов.

Двічі

Приспів:

Ой пісня-доле, моя воленько,
Ласкава будь зі мною, доленько.

Двічі

Козацька пісня славна у віках,
Несу її у серці і в думках.
А ти про мене, любий, не забудь,
Доріженька моя – терниста путь.

Згадаємо, братове, козака,
Весела в нього доля і гірка.
Душа моя летить до нього знов,
Окрилення моє – моя любов.

Приспів

Сьо- год-ні знов ту-ма-ни в бе-ре- гах, А

сто- га-ди, як верш-ни-ки в сте- пах. Ду- ша мо- я ле-тить до

те-бе знов, О- кри-ле-ня мо-є-мо- я лю- бов. Ду-ша мо-

я ле-тить до те-бе знов, О- кри-ле- ня мо-є-мо- я лю-

бов.

Ой піс-ня - до- ле, мо- я

во-лень-ко, Лас-ка-ва будь зі мно-ю, до- лень- ко. Ой

піс-ня - до- ле, мо-я во-лень-ко, Лас-ка-ва будь зі мно-ю, до-лень- ко.

Стоять на рейді кораблі

Музика В. Матвієнка

Стоять на рейді кораблі,
А чайки кличуть в море.
Цілуй, цілуй, цілуй її,
Допоки світять зорі.

Двічі

Покличе море моряка,
Коли прийде світанок.
Цілуй, цілуй, цілуй її,
Бо скоро буде ранок.

Двічі

Дівчина в море проведе
Його у путь далеку,
А по весні вернеться він, —
І прилетять лелеки.

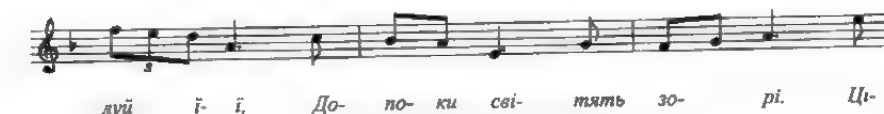
Двічі

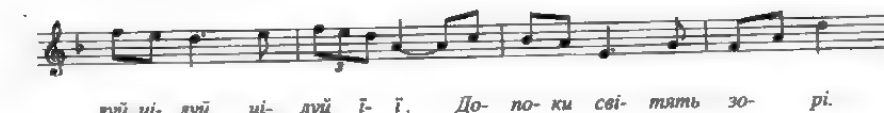
Сто- ять на рей- ді ко- раб- лі, А

чай- ки кли- чуть в мо- ре. Ці- луй, ці- луй, ці-

луй ї- ї, До- по- ки сві- тять зо- рі. Ці-

луй, ці- луй, ці- луй ї- ї, До- по- ки сві- тять зо- рі.

Біографічна довідка

Володимир Павлович Матвієнко народився 5 січня 1938 року в селі Білка Коростенського району Житомирської області в селянській родині. Має вищу освіту – закінчив Київський фінансово-економічний інститут та аспірантуру при Київському інституті народного господарства. Професор, дійсний член інженерної Академії наук, Академії технологічних наук, Академії інженерних наук України, член Вищої Економічної Ради при Президенті України.

Трудову діяльність розпочав у 1959 році кредитним інспектором Ждановського (нині Маріуполь) відділення Будбанку СРСР. Пізніше був ревізором, керуючим відділенням, заступником керуючого Донецькою обласною конторою і керуючим Дніпропетровською обласною конторою Будбанку СРСР, заступником керуючого Української республіканської контори Будбанку СРСР, з 1982-го по 1987 рік – керуючим цією конторою, в 1987 році призначений Головою Правління Українського республіканського банку Промбудбанку СРСР.

У 1991 році його призначено Головою Правління Національного банку України, а з 1992 року В.Матвієнко – Голова Правління Промінвестбанку України.

За особистий внесок у розвиток банківської системи України та активне інвестування в національну економіку В.Матвієнко нагороджений орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня.

Володимир Павлович Матвієнко – автор поетичної збірки “Люблю я свою Україну” та публіцистичних книг “Держава і банки” та “Банківський вісник”.

За вагомий внесок у розвиток братніх стосунків між слов'янськими народами, зміцнення економічних зв'язків між державами йому присвоєно звання лауреата Міжнародних премій “Дружба” та “Слов'яни”.

В.П. Матвієнко – відомий в Україні меценат, він гаряче підтримує мистецтво. Рішенням Правління Промінвестбанку України, яке він очолює, встановлені щорічні премії, якими нагороджуються відомі актори, письменники, композитори, співаки.

В 1998 році Міжнародним біографічним Центром (Кембридж, Англія) професору, академіку Володимирі Павловичу Матвієнку присвоєно звання “Людина року” з врученням пам'ятного сертифіката.

В листопаді того ж року за видатні досягнення в галузі економіки та банківської справи Голову Правління Промінвестбанку України нагороджено дипломом і срібною медаллю “За досягнення в ХХ столітті”. Ім'я В.П.Матвієнка занесено до Міжнародного довідника відомих інтелектуалів.

У 1998 році він став лауреатом V ювілейного відкритого рейтингу популярності та якості “Колесо Фортуни” з врученням головної нагороди - срібної статуетки “Золота Фортуна”.

Нагороди поетові Володимирі Матвієнку цілком заслужено приносять і його пісні. Дипломами Всеукраїнського фестивалю “Пісенний вернісаж” відзначені пісні “Поліські в'язи” та “Величаві Карпати”. А пісня “Севілья” перемогла на конкурсі найпопулярніших пісень “Шлягер-98”.

Згідно офіційного свідоцтва Кримської астрофізичної обсерваторії, мала планета, відкрита і зареєстрована у Міжнародному каталозі під №6622, отримала ім'я Матвієнко на честь відомого вченого, теоретика і практика банківської справи, академіка Володимира Павловича Матвієнка.

Зміст

Людське – в людині <i>М. Сингаївський</i>	5
---	---

ДОБРОТВОРЕННЯ

<i>Прелюдія</i>	19
Заповідане	20
Бажання матері Лукії	21
Я сказав уже про себе світу	22
Земля моїх батьків і долі	24
У Білці біля криниці	25
В житті і в спогадах	27
Роси червінькові	28
Від імені	29
Пам'ять птаха моя	30
Монолог у дорозі з Чорнобиля	31
Терен – життя	33
Люблю я свою Україну	34
Душі моєї хвилювання	36
Проводжали матір	37
Пекло	38
До батька	39
Вірші, написані в рідному селі Білка	40
Сини України	41
Ромашка і райдуга	42
Мудрість любові	43
До заповіданого двору	44
Задали їжачка	45
Берізка	46
Святині вічності	47
Діалог на березі Дніпра	49
Березнева заметіль	51
Травнева сповідь	52
Оберіг пам'яті	54
На спогад	55
Артек	56
Мозаїка доріг	58
Спомин, що не минає	59
Гарбузова каша	60

Святкова зустріч лісова	61
З моїх ночей і днів	62
Сміх життя	63
Карпатські роздуми	64
Я з ним душею... ..	65
Небесний рушник	66
Робота – як життя	67
Спомин про пісню	68
Квітневе прозріння	69
Моя присвята	70
Кримський триптих	71
Дочці Яринці в дитинстві	72
Весна – творець поезії	73
Київський монолог	74
Діти Землі	76
Вічність калини	77
Про час і про себе	79
До України – як до храму	80
Небесне і Земне	81
Воскреснути, щоб жити	82
Від пралісів і рік Полісся	83
На отчій Землі	84
Людина – скрипка	85
Шевченкове тяжіння	86
Дід Колотуха	87
Ми знали труд і мозолі	88
Яничарство	89
Незабутнє	90
Спогад про Серафиму	91
Доля моєї весни	92
Край, що в серці розповився	95
Осіння райдуга	96

НА ГОСТИНЕЦЬ ДІТЯМ

1. Розмова з донькою	97
2. М'ячик, що дивиться	98
3. Почастунок яблуні	99
4. Олівець і ріка	100
5. Лелеча пісня	101
6. Зоря – то планета життя	102

7. Нерозгадані сні	103
8. Хліборобська пісня	104
9. Веселка в небі і на землі	105
10. Пелюстка неба	106

НА ОБРІЯХ ЗЕМНИХ

<i>Дороги і материки</i>	109
Хлопці з України	110
Дух Америки	112
Лайнер	113
Жініра	114
Намисто	115
Грецька одіссея	116
Бомбей	118
Рукоштовання у Берліні	120
Часниковий дим	122
Шила	123
Бажання	124
Ніцца	125
Севілья	126
Мадрид	127
Миттєва зустріч	128
Берег Атлантики	129
Копенгаген	130
Перший пасажир	131
Париж каштановий	132
Світло зустрічей	133
Контракт	134
Літак Київ–Гельсінкі	135
Коріння Суомі	136
Вітер з Байкалу	137
Тост	138

НА ПІСЕННІЙ ХВИЛІ

<i>Диво, що не кінчається</i>	141
Люблю я свою Україну	145
Три весни	147
Проводжали матір	149
Зорі Полтавщини	151
Хлопці з України	153

В зеленім селі на Поліссі	155
Срібна тополя	157
Поліські в'язи	158
Париж каштановий	160
Чарівна мить	163
Шила	165
Літо	167
Сини України	169
Севілья	171
Світи, світи, місяченьку	173
Князю Володимирі	175
Величаві Карпати	177
Калина	179
Трави	181
Маки червоні	183
Плакала берізка	185
Козацька доля	187
Стоять на рейді кораблі	189
Біографічна довідка	190

Матвієнко В.П.

М33 На рідних роздолах: Поезії. /Передм. М.Сингаївського. – К.: Укр. письменник, 1999. – 195 с.: портр.
ISBN 966-579-061-7

У другій поетичній збірці “На рідних роздолах” простежується творча і життєва біографія її автора, відомого в Україні економіста, банкіра, Володимира Матвієнка.

Та поезія, пісня – його друге життєдайне крило. А відтак душа громадського діяча, державотворця і поета завжди окрилена. Тому навіть сумні чи драматичні сторінки його життя – сповідані у слові, у пісні. Вони шукають і знаходять шлях до серця людського. Адже насичене емоціями, ширими почуттями яскраве слово помітне здаля і зблизка. Як і людське добротворення, що виростає з істинно творчої і співучої душі.

Літературно-художнє видання

**Матвієнко
Володимир Павлович
НА РІДНИХ РОЗДОЛАХ
Поезії**

Макет, комп'ютерна верстка та технічна редакція *Наталії Самко*.

Коректор *Галина Луківа*.

Здано на виробництво 8.07.99.

Підписано до друку 29.07.99.

Формат 84×108¹/₃₂.

Папір крейдований, матовий, 150 г/м².

Гарнітура Times New Roman Суг.

Друк офсетний.

Умовн. друк. арк. 11,23.

Умовн. фарбовідб. 11,83.

Обл.-вид. арк. 7,5.

Тираж 10 000 прим. Зам. 912.

Видавництво "Український письменник",
252054, Київ-54, вул. Олеся Гончара, 52.

Поліграфічна фірма "Оранта".
252180, Київ, вул. М. Кривоноса 26,
тел. 271-33-96, 271-33-95, тел./факс 276-75-86.

